

Asociace muzeí a galerií České republiky

Věstník

Gloria musaealis 2006

Fanfáry vítězů zazněly již popáté!

Národní soutěž muzeí
vstoupila do VI. ročníku

3 2007

Úvodník

Gloria musaealis popáté

Je načase ohlédnout se za dalším ročníkem Národní soutěže muzeí Gloria musaealis. Ročník 2006 byl ročník pátý, tedy jubilejní, což je první malý mezník ve vývoji soutěže, který nás vyzývá k určitému bilanování. Pět let není mnoho, ale přes problémy, které provázejí všechny začátky, můžeme už dnes říci, že Gloria musaealis si své místo v muzejním životě našla. Zjevně zatím není provázena tak silným zájmem médií, jaký by si zasloužila, i když právě zvýšená medializace oboru byla jedním z cílů tvůrců a vyhlásovatelů soutěže. Zároveň je třeba si uvědomit, že budování pozic ve veřejném životě je dlouhodobá záležitost a bude v tomto ohledu zapotřebí ještě dost vytrvalého usilování o pozitivní změny. Na druhé straně, soutěž rozproudila krev v poněkud neduživém muzejním těle. Muzea v sobě objevila zvenčí nepředpokládanou vlastnost, jako je hravost a soutěživost. Přes původní obavy ze znevýhodnění malých muzeí v soutěžním klání se ukázalo, že malá muzea se mohou s velkými směle měřit, protože množství vložených finančních prostředků a velký počet personálu nemusí automaticky znamenat kvalitní zpracování projektu po odborné, výtvarné či technické stránce, a tudíž ani nejlepší výkon.

Co do množství přihlášených projektů rok 2006 žádné rekordy nepřekonal – celkem 34 muzeí přihlásilo do soutěžních kategorií výstava roku, publikace roku a počin roku 59 projektů. Mohlo by se zdát, že porotě ubyla práce, ale opak je pravdou. Porota při hodnocení přihlášených projektů vychází z povinně přiložené dokumentace a hlavně z konkrétních poznatků získaných přímo na místě, což na jedné straně umožňuje hodnotit projekty se znalostí věci, ale na druhé straně vyžaduje také dost často investovat vlastní volný čas a podat slušný fyzický výkon. Čas potřebný ke shlednutí přihlášených projektů v roce 2006 porota využila maximálně a měla co hodnotit. Úroveň přihlášených projektů je každý rok vyrovnanější a rozdíl ve výkonu směrem nahoru se stále více stírají – v tomto smyslu má porota stále těžší práci (nutno však podotknout, že radostnou).

Muzea se i v roce 2006 ucházela o prestižní Cenu Českého výboru Mezinárodní rady muzeí (ICOM) a je potěšitelné, že každý rok se objeví několik projektů odpovídajících kritériím této ceny, ať již z pohledu mezinárodního zaměření nebo integrace handicapovaných. Co je však důležité, vždy jsou to projekty kvalitní. Každý rok se v soutěži objeví projekt, který sice není adeptem na vítězství, ale je v něčem natolik výjimečný, že si vyslouží zvláštní cenu, jinak tomu bylo i tentokrát.

Všichni soutěžící si zaslouží poděkování za aktivitu, neboť vzájemná srovnávání přináší určitá rizika a vyžadují notnou dávku odvahy, stejně jako následné vyrovnání se s domnělou prohrou. Domnělou, protože o úspěchu projektu nakonec nejvíc rozhodují jeho uživatelé, pro které svou práci děláme – návštěvníci, badatelé, diváci, čtenáři... Můžeme vůbec mluvit o prohrách? Každé ocenění potěší, ale prohry neexistují, vyhráváme všichni svou účastí v soutěži, která je pořád jen soutěží i když prestižní. A koneckonců – do národní soutěže se přece hlásí jen ti nejlepší... Každoroční vzájemné srovnávání v soutěži však přináší vedle výše zmíněných rizik i nové poznatky a impulsy. Muzea jsou nucena sledovat nové trendy ve výstavní tvorbě u nás i v zahraničí, věnovat pozornost volbě aktuálních témat, sledovat vývoj v odborné činnosti, jsou nucena lépe spolupracovat s odbornou i laickou veřejností a sama sebe hodnotit a posouvat dál. Je zcela namístě vedle poděkování také popřát tvůrcům projektů hodně invence, dostatečné ekonomické zázemí a radost z práce, stejně jako pozitivní ohlas veřejnosti a také zřizovatelů.

Obsah

Z činnosti sekcí, kolegií a komisí	str. 4
Zprávy, aktuality, informace	str. 4
Gloria musaealis 2006	str. 8
Přehled umístění muzeí do desátého místa	str. 11
Soutěž očima porotců	str. 12
Rozhovor	str. 14
Zprávy z konferencí a seminářů	str. 16
Nové stálé expozice	str. 16
Pozvánky na výstavy	str. 17
Muzejním knihovnám	str. 20
Volná místa	str. 21
Zprávy z metodických center	str. 22

Děkujeme pracovníkům sekretariátu AMG za každoročně výborné organizační zabezpečení celé akce i řediteli soutěže za odpovědný přístup k celé akci. Poděkování patří Ministerstvu kultury ČR za finanční a technickou pomoc, hlavně se zajištěním dopravy pro potřeby poroty. Děkujeme neméně Ministerstvu kultury ČR a exekutivě AMG za morální podporu, která je pro porotu velmi důležitá, neboť závěrečné vyhodnocování a posléze vyhlásování výsledků jakékoliv soutěže znamená pro všechny zúčastněné vždy velký stres. V neposlední řadě patří poděkování členům poroty za odpovědně a dobře odvedenou práci, často ve volném čase; práce v porotě je projevem důvěry ze strany vyhlásovatelů i soutěžících a znamená pro členy poroty velkou čest.

Národní soutěži muzeí Gloria musaealis bych do dalšího ročníku chtěla za sebe i členy poroty popřát, ať stále přináší odborné i široké veřejnosti hodně krásných zážitků z kvalitních projektů. Právě kvalita soutěžních projektů a kvalitní práce s veškerou veřejností včetně médií nám pomůže úspěšně bořit stereotypní uvažování o muzeích jako o něčem nehybném, voskově bledém a studeném. I to je důvod, proč Gloria musaealis přejeme, ať nadále upevňuje své místo nejen v muzejním životě, ale v kultuře vůbec.

Irena Chovančíková

Věstník Asociace muzeí a galerií České republiky 3/2007

Toto číslo vychází 20. června 2007. Náklad 1000 ks.
Periodicita šestkrát ročně. Periodikum je registrováno MK ČR
reg. č. 8331, ISSN 1213-2152
Vydává AMG s finanční podporou Ministerstva kultury ČR.

Adresa redakce:

Asociace muzeí a galerií České republiky,
Jindřišská 901/5, 110 00 Praha 1.
Tel.: 224 210 037-9. Fax: 224 210 047.
E-mail: vestnik@cz-museums.cz, http://www.cz-museums.cz.
Uzávěrka příštího čísla 17. 7. 2007.

Redakční rada:

Milena Burdychová, Eva Dittertová, Hana Dvořáková,
Dagmar Fialová, Hana Gancarzová, David Hroch,
Jana Hutníková, Petr Velemínský, Jiří Zálman.

Redakce: Jana Řezáčová

Návrh obálky a grafická úprava: Anna Komárková.

Autorem fotografie z vyhlášení vítězů Národní soutěže Gloria musaealis 2006 je fotograf Jiří Bartošek.

Zápis ze zasedání senátu dne 29. května 2007 v Národním muzeu

Přítomno: 36 z 55 členů senátu s hlasem rozhodovacím a 9 z 23 členů s hlasem poradním.

V úvodu jednání byla zvolena návrhová komise ve složení PhDr. František Frýda, Mgr. Milan Rosenkranc, PhDr. Zuzana Strnadová a mandátová komise ve složení RNDr. Jiřina Kábrtová, Mgr. Antonín Reček, Mgr. Pavel Šafr.

V úvodu přednesla zprávu o činnosti exekutivy dr. Dittertová. Od posledního zasedání senátu v únoru 2007 se exekutiva sešla celkem čtyřikrát. Na svých zasedáních se zabývala přípravou Pražské muzejní noci; přípravou kolokvia na téma „Muzea a současné legislativní prostředí II.“; dále projednávala vydání sborníku ze sympozia Zbyňka Z. Stránského, problematiku středočeských muzeí ohledně platby členských příspěvků za rok 2007; vyřešila personální otázku na sekretariátě AMG (výkonnou ředitelkou se stala Anna Komárková, DiS. a na post redaktorky nastoupila od 12. března 2007 Jana Řezáčová, DiS.); věnovala se rozpočtu AMG dle výše přidělených dotací MK ČR; schválila dotisk průkazek AMG v nákladu 2.000 ks; byla seznámena s výsledky V. ročníku Národní soutěže muzeí Gloria musaealis a se změnou v porotě soutěže (za Mgr. René Klimeše nastupuje Mgr. Hana Hácová) a zabývala se přípravou slavnostního ceremoniálu vyhlášení výsledků vítězů Národní soutěže muzeí Gloria musaealis; byla seznámena s návrhem legislativní úpravy archeologických nálezů k novele zákona o státní památkové péči č. 1/2005 Sb.

Následně vystoupil dr. Ciprian a přednesl plán činnosti a rozpočet AMG na rok 2007. Plán činnosti je rozdělen do několika bodů, a to: koncepční činnost, propagace a popularizace muzejnictví, legislativní aktivity, muzeologie a vzdělávání muzejních pracovníků, ostatní odborné a informační činnosti, vnitřní chod AMG a vnější vztahy AMG. V bodě legislativních aktivit se nepodařilo dosáhnout smlouvy s OSA a AMG vystoupila z Unie zaměstnavatelských svazů. Senát AMG rozpočet a plán činnosti na rok 2007 schválil v předloženém znění bez připomínek.

Se zprávou o provedení revize hospodaření AMG za rok 2006 vystoupila předsedkyně revizní komise Ing. Burdychová. Revize byla provedena dne 28. března 2007; při kontrole pohybu finančních prostředků v peněžním deníku nebyly zjištěny žádné rozdíly ani nedostatky. Revizní komise jmenovala inventarizační komisi ve složení: Anna Komárková, DiS., Jana Řezáčová, DiS. a Libuše Šafránková (účetní); inventarizace majetku a zásob AMG byla provedena ke dni 30. dubna 2007. Kontrolou bylo zjištěno neuhrazení členských příspěvků za rok 2005 1 individuálního člena, za rok 2006 9 individuálních členů a 4 řádných členů v celkové výši 9.750 Kč. Neplatíci byli vyzváni k úhradě. Dále revizní komise navrhla oslovit kolegia a komise, které v rámci AMG nevyvíjejí delší dobu žádnou činnost, aby sdělily sekretariátu AMG, zda svou činnost obnoví či ukončí.

Dalším bodem jednání byla Výroční zpráva AMG za rok 2006, kterou přednesla senátu AMG Anna Komárková, DiS. Zpráva byla senátem schválena jako celek; předsedové komisi a kolegií byli požádáni o doplnění chybějících informací do 11. 6. 2007.

Dr. Beneš shrnul informace z V. ročníku národní soutěže Gloria musaealis 2006. Závěrečné zasedání poroty proběhlo 11.–12. dubna v Litomyšli, proběhly též slavnosti akty, kterými jsou: Setkání čestného boardu soutěže (18. dubna 2007) a Vyhlášení výsledků v Pantheonu NM za účasti Ministra kultury a za velkého zájmu médií a veřejnosti (17. května 2007). Novinkou v letošním roce bude zveřejnění pořadí prvních deseti muzeí v každé soutěžní kategorii. Bylo též připomenuto, že VI. ročník soutěže probíhá již od 1. 1. 2007.

V bodě „Změny členské základny“ seznámila členy senátu Anna Komárková, DiS. s ukončením členství 2 indivi-

duálních členů – PhDr. Radoslavy Černé a Kláry Jindřichové – a 1 řádného člena – Městského muzea v Novém Městě nad Metují. Hlasováním členové senátu přijali za řádného člena AMG Trmalovu vilu – Centrum architektury a rodinného bydlení a neschválili přijetí příspěvkové organizace Zámek a kulturní středisko Děčín.

Následně vystoupila dr. Hutníková, která promluvila ke stavu kolegií a komisí AMG a přednesla problematiku nečinnosti některých z nich. Proběhlo hlasování o pozastavení činnosti Komise pro výpočetní techniku, které bylo jednoznačně přijato.

V bodě Různé byla projednávána možnost spolupráce příhraničních muzeí se Svazem Rakouských muzeí; tato otázka se nadále bude řešit při dalších setkáních exekutivy AMG s předsedou Svazu dr. Assmannem. Dále byla řešena otázka již diskutované problematiky archeologických nálezů; archeologická komise zpracuje připomínky k návrhu novely památkového zákona zpracované pracovní skupinou v čele s dr. Frýdou a zašle sekretariátu AMG.

V závěru zasedání poděkoval Ing. Martínek AMG za podporu 12. veletrhu muzeí v Třebíči, který se dle jeho slov velmi vydařil.

Zapsala: Jana Řezáčová

Usnesení ze zasedání senátu AMG, konaného 29. května 2007 v Národním muzeu v Praze

Senát AMG schvaluje :

1. volbu mandátové komise ve složení: RNDr. Jiřina Kábrtová, Mgr. Antonín Reček, Mgr. Pavel Šafr
2. volbu návrhové komise ve složení: PhDr. František Frýda, Mgr. Milan Rosenkranc, PhDr. Zuzana Strnadová,
3. plán činnosti AMG na rok 2007
4. rozpočet AMG na rok 2007
5. zprávu revizní komise (Ing. Milena Burdychová, PhDr. Pavel Popelka CSc., Mgr. Hana Gancarzová)
6. návrh výroční zprávy AMG za rok 2006 s tím, že ukládá předsedům krajských sekcí, komisí a kolegií doplnit informace o jejich činnosti do 11. 6. 2007 na sekretariát AMG
7. přijetí nových členů: Trmalova vila – Centrum architektury a rodinného bydlení
8. nepřijetí: Zámek a kulturní středisko Děčín, p.o.
9. pozastavení činnosti Komise pro výpočetní techniku při AMG

Senát AMG bere na vědomí :

1. zprávu o činnosti exekutivy AMG od minulého senátu AMG
2. zprávu o V. ročníku Národní soutěže muzeí Gloria musaealis a vyhlášení VI. ročníku soutěže 1. 1. 2007
3. zprávu o nefunkčnosti některých komisí a kolegií AMG
4. odhlášení 2 individuálních členů (PhDr. Radoslavy Černé a Klára Jindřichová) a 1 řádného člena (Městské muzeum v Novém Městě nad Metují) z AMG

PhDr. Zuzana Strnadová

Po skončení senátu AMG 29. května 2007 mně podal pan Ing. Vítězslav Koukal informaci o vzniku Českého svazu muzeí v přírodě o. s. Ustavující Valná hromada se konala 1. března 2007 v zasedací místnosti Valašského muzea v přírodě, které také bylo iniciátorem založením občanského sdružení. Na zasedání byly projednány a schváleny stanovy, proběhla volba prezidenta, viceprezidenta a tří členů správní rady a volba členů dozorčí rady. Exekutiva AMG přeje Českému svazu muzeí v přírodě hodně úspěchů při práci v muzejní problematice a těší se na spolupráci.

Eva Dittertová

Z činnosti sekcí, kolegií a komisí

Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG se sešla v Brně

Jednodenní zasedání Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG (dále jen Komise) se konalo 2. května 2007 v Muzeu města Brna

Přítomné přivítala a v úvodním slově za zaneprázdněného ředitele PhDr. Pavla Cipriana pozdravila členy komise PhDr. Dagmar Baumannová, CSc.

Prvním bodem zasedání byly aktuální informace z činnosti orgánů AMG. Předsedkyně Komise PhDr. Blanka Rašticová informovala plénum o novinkách z jednání senátu AMG, a to o výši členských příspěvků AMG, o nových webových stránkách AMG a o zatím neprodloužené smlouvě ze strany Národního památkového ústavu (dále jen NPÚ) o uznávání průkazek AMG při vstupu do objektů NPÚ.

V dalším bodě programu se Komise věnovala přípravě dvoudenního semináře v Hodoníně. Bylo dohodnuto, že seminář se uskuteční na podzim 2007 (přesný termín bude stanoven v červnu 2007). Hlavními tématy budou: československé vztahy (předběžně jednáno s prof. J. Rychlíkem, DrSc.); přípravy akcí jednotlivých muzeí k výročí vzniku republiky v roce 2008 a volby výboru pro další období.

Třetím bodem jednání byly webové stránky Komise. V souvislosti se zprovozněním stránek AMG, kde má Komise svůj prostor, byly vzneseny návrhy k rozšíření o rubriku e-mailová konference a k doplnění informací v seznamu členů o fondech, které jednotliví členové spravují.

V bodě Různé členové informovali o zajímavých akcích: v září se v Blansku uskuteční konference k výročí Wankla a Absolona; výstava Sága moravských Přemyslovců bude putovat po moravských muzeích (až do roku 2009); Ostravské muzeum ukončilo rekonstrukci a pořádá zajímavou výstavu - Ostrava město neřesti; Muzeum Vysočiny v Havlíčkově Brodě pořádá knižní veletrh a konferenci o Janu Zrzavém. Dále pak Mgr. Ilona Pavelková přednesla návrh na uspořádání podzimního dvoudenního semináře v roce 2008 v Českém Těšíně, kde se bude slavit 60. výročí založení muzea. PhDr. Zdeněk Jaroš navrhl kontaktovat nově vzniklé muzeum v Polně, zda mají zájem účastnit se činnosti Komise.

Po skončení jednání si členové Komise prohlédli expozice Muzea města Brna.

Blanka Rašticová

Zprávy, aktuality, informace

Cena EMYA 2007 a výroční zasedání Evropského muzejního fóra

Cena Evropského muzea roku (EMYA) se letos ohlíží na 30 let svého trvání. V tomto období instituce postupně rozšířila spektrum svých aktivit také na odborné semináře a tématický výzkum. Název Evropské muzejní fórum (EMF), který přijala zhruba před desítkou let, lépe vyjadřuje její současnou působnost, nicméně cena Evropského muzea roku zůstává její aktivitou nejvýraznější. Vyhodnocení soutěže, výroční zasedání EMF a muzeologický seminář se letos konaly ve dnech 2.–5. 5. ve španělském Alicante v gesci tamního Archeologického muzea provincie Alicante.

Do soutěže o cenu EMYA 2007 se přihlásilo 46 muzeí z 20 států (Estonsko 1, Dánsko 2, Finsko 3, Francie 4, Holandsko 4, Chorvatsko 3, Maďarsko 1, Německo 5, Polsko 1, Portugalsko 1, Rakousko 1, Rusko 2, Řecko 3, Slovinsko 1, Španělsko 2, Švédsko 1, Švýcarsko 3, Turecko 1, Velká Británie 5, Česká republika 1). Skladba kandidátských muzeí byla velmi rozmanitá. Pro prezentace (15 minutové interview řízené členem jury, doprovázené 10 snímky daného muzea a demonstrací charakteristického sbírkového předmětu) byly rozčleněny do skupin: 1. Přírodní vědy, ekologie; 2. Archeologie; 3. Umění, námořní dějiny; 4. Historie, sociální historie; 5. Etnologie, industrie, technologie; 6. Vinařství a destilace.

Z přihlášených muzeí jury vybrala 34 institucí, které nominovala pro cenu: Alpinarium v Galtüru (Rakousko), ekologické muzeum Batana z Rovinje (Chorvatsko), Musaion Národního muzea (ČR), Experimentarium z Tuborgu a zoologické muzeum Naturama ze Svendborgu (obojí Dánsko), Muzeum silnic z Varbuse (Estonsko), Mediální muzeum z Tampere, Muzeum Aboa Vetus (starého Turku) a Ars nova z Turku (obojí Finsko), Muzeum výroby koňaku, Cognac, Eucharistické muzeum z Paray-le-Monial a Muzeum regionu Bresse v Saint-Cyr-sur-Menthon (všechna Francie), Německé středisko emigrace v Bremerhavenu, Muzeum východofříského regionu v Emden, Forum brzd v Mnichově a Muzeum Augusta Horcha ve Cvikově (všechna Německo), Archeologické muzeum v Marathonu (Řecko), Maďarský skanzen v Szentendre (Maďarsko), Muzeum figurálního umění

v Eelde, Muzeum psychiatrie v Haarlemu, Železniční muzeum v Utrechtu (všechna Nizozemí), Muzeum varšavského povstání (Polsko), Státní vojenské historické muzeum a přírodní rezervaci Kulikovo pole u Tuly, Šolochovův památník ve Vešenskej (obojí Rusko), Důlní muzeum v Mezici (Slovinsko), Muzeum kultury vína dynastie Vivanco z Briones (Španělsko), Muzeum Tycho de Brahe v Landskrone (Švédsko), Středisko Paula Klee v Bernu, Mezinárodní muzeum reformace v Ženevě, Přírodovědecké muzeum ve Winterthuru (všechna Švýcarsko), Archeologické muzeum v Gaziantepu (Turecko), Brunelovu ss Velká Británie v Bristolu, Muzeum a středisko pohádek Roalda Dahla v Great Missenden, Muzeum světových kultur v Liverpoolu, Národní muzeum na pobřeží ve Swansea (vše Velká Británie). Jury opětovně konstatovala, že vybraná muzea dosáhla srovnatelné a velmi dobré úrovně, takže volba byla velice obtížná a konkurence v tomto roce velmi tvrdá. Jak tvrdá naznačí třeba, že Archeologické muzeum v Athénách, jedno z nejnavštěvovanějších evropských muzeí, plně obdivovaných exponátů, nepostoupilo. Nominace pro cenu Evropského muzea roku se tak stává jistou známkou kvality, puncem standardu oceněnihodného evropského muzea. „Avšak“, říká jury, „vítězové musejí být. Po mnoha hodinách zvažování pak jury dospěla k následujícím závěrům“:

Michelettiho cenu pro nejslibnější technické nebo industriální muzeum obdržela Brunelova ss Velká Británie z Bristolu. Byl tak oceněn mimořádný výkon, financovaný ze soukromě dotované nadace: rezivějící vrak byl dopraven z Falklandských ostrovů do Bristolu, tam restaurován a rekonstruován tak, aby prohlídka – usnadněná výtahy i handicapovaným – nabídla jedinečné poznatky historie, kultury i technických kvalit lodi.

Cenu Rady Evropy získalo Mezinárodní muzeum reformace v Ženevě, jako jediné evropské muzeum věnující se tomuto tématu. Soustředí se sice na Kalvína, ale zabývá se i dalšími nositeli tohoto náboženského směru. Udržuje těsné kontakty s příbuznými institucemi a univerzitami v zahraničí a představuje významný příspěvek k náboženské toleranci.

Cena Evropského muzea roku 2007 byla udělena Německému středisku emigrace z Bremerhavenu. Budova vystavěná pro tento účel v docích, odkud se sedm milionů lidí z Německa a z východní Evropy vypravilo do Nového světa, umožňuje scénickými efekty a multimediálními instalacemi prociťt kroky z doků na loď a dál do nejistoty neznámé zaslíbené země. InSTITUTE má rozsáhlý archiv s dokumentací ke všem emigrantům, kteří přístavem prošli, a umožňuje zájemcům vlastní výzkum.

Zvláštní uznání byla udělena pouze čtyři, a to muzeím, u nichž jury zaujala „svěbytná koncepce, inovativní

přístup k interpretaci a pozornost k potřebám návštěvníků“. A jak se zdá, pak netradiční obsahová zaměření: Vyzdvíže- no bylo Muzeum regionu Bresse ze Saint-Cyr-sur-Menthon, Muzeum psychiatrie z holandského Haarlemu, Železniční muzeum v Utrechtu a Středisko Paula Klee z Bernu.

Účast na výročním zasedání EMF v roli národního korespondenta laskavě podpořil Český výbor ICOM a Národní muzeum.

Jana Součková

Rakovnické muzeum slavilo 18. květen opět na dvoře

18. květen je od roku 1977 z podnětu ICOM (The International Council of Museum) Mezinárodním dnem muzeí a galerií. V tento den je ve všech těchto institucích po celém světě pro návštěvníky vstup zdarma, popřípadě snížené vstupné. Některé instituce na tento den pořádají muzejní noc a některá muzea a galerie připravují speciální program, aby upozornila na důležitou roli muzeí ve společnosti. Muzeum T. G. M. Rakovník letos již počtvrté připravilo v Mezinárodní den muzeí a galerií doprovodnou akci s názvem „Muzeum na dvoře aneb pohled do zákulisí muzea“.

Hlavní myšlenkou programu je seznámení široké veřejnosti s prací muzejních pracovníků a s jednotlivými obory, jimiž se v rakovnickém muzeu zabývají. S časovým předstihem jsou oslovovány především školy, ale i zvědaví jednotlivci se mohou setkat na nádvoří historické budovy barokního paláce plaských cisterciáků s několika odborníky a dalšími pracovníky muzea přímo při jejich každodenní práci.

S archeology si vyzkouší každý rok jinou část archeologické práce v muzeu. První tři roky to bylo laboratorní zpracování archeologického materiálu z výzkumů muzea od jeho mytí, lepení a popisování. Letos si každý příchozí mohl vzít do ruky motyčku, štětec a lopatku a pod dohledem archeologů si vyzkoušet práci na „zkušebním“ archeologickém výzkumu v prostoru parkánu hradební zdi, který je součástí nádvoří muzea. Nikdo z malých ani velkých archeologů neodolal a nalezené keramické zlomky si nakreslil a odhalené situace zniveloval nivelačním přístrojem. K dokreslení atmosféry byl zapálen oheň v originální kamenné otopné peci, vyzvednuté na výzkumu slovanského sídliště v Roztokách u Prahy, aby byla připravena na druhý den pro účely pečení placek v rámci Muzejní noci. Spolu s etnograf-

kou se návštěvníci zapojili do čištění a popisování předmětů ze života na vesnici nebo ve městě. Tentokrát se dozvěděli, jak se vyrábělo máslo v různých druzích máselnic. Přírodovědec se letos pochlubil výzkumem, který z potravinových vývřků zjišťuje, čím se živí sovy v rakovnickém okrese. Z výzkumu, který bude trvat přibližně tři roky, zatím vyplývá, že nejčastější potravou sov na okrese jsou hračboši. Školní skupiny si tak díky výkladu odborných pracovníků hravou formou na čerstvém vzduchu nenápadně doplnily znalosti o regionu.

Ostatní obory zastoupené v rakovnickém muzeu prezentovala dokumentátorka a konzervátor. Dokumentátorka předvedla zápis sbírkových předmětů do přírůstkové knihy a nechala tak nahlédnout návštěvníky do systému evidence muzejních sbírek, jehož přísná pravidla a význam mnohé překvapila. Všestranný konzervátor rakovnického muzea pečuje o stav veškerých sbírkových předmětů, především před jejich vystavením ať už na krátkodobé či stálé výstavě, ale nejráději pracuje se dřevem. Jeho um mohli příchozí posoudit při práci na opravě a čištění nástěnných hodin z konce 19. století.

Aby si každý návštěvník mohl říct, že už ví, jak to v muzeu chodí, byl pro něj připraven pracovní list, který ho nádvořím mezi jednotlivými pracovníky provedl otázkami směřovanými ke každé předváděné práci.

Jako každý rok bylo i letos nádvoří muzea plně zvědavců, kteří se na pár hodin v příjemném prostoru nádvoří za velmi pěkného počasí stali muzejníky a muzejní pracovníci měli opět možnost netradičním způsobem veřejnosti předvést, jak významně se podílí na ochraně kulturního dědictví.

Kateřina Blažková

Hornické muzeum Příbram se honosí zlatou mincí

Zlatou pamětní mincí, na které je poprvé v historii vyobrazena příbramská památka – Ševčinský důl, představil 16. května 2007 v Hornickém muzeu Příbram guvernér České národní banky Zdeněk Tůma. Zároveň předal jeden exemplář řediteli muzea Josefu Velflovi při slavnostní vernisáži za účasti hejtmána Středočeského kraje Petra Bendla, starosty města Příbrami Josefa Řiháka a dalších významných hostů. Mince je v pořadí třetí z plánované desetičlenné série zobrazující unikátní kulturní památky technického dědictví a je historickou událostí, že jedním z motivů je právě objekt v areálu Hornického muzea Příbram, šachetní budova Ševčinského dolu z roku 1879 postavená v místě středověkého stříbrorudného dolu. Historicky první zlatou mincí získala Příbram sice už v roce 1875, kdy bylo ve zdejší dole poprvé na světě dosaženo hloubky jeden kilometr a císař František Josef I. nechal vyrazit k připomenutí této události příbramský zlaťák. Nebyla na něm ale silueta dolu, nýbrž císařův portrét.

Česká národní banka vydala celkem 7200 kusů této sběratelsky cenné mince o nominální hodnotě 2500 Kč. Je ražena ze zlata o ryzosti 999.9, hmotnost činí 7,78 g, průměr 22 mm a síla 1,65 mm. Na lící straně mince jsou stylizovaná heraldická zvířata z velkého státního znaku. Mezikruží v podobě ozubeného kola nese opis s názvem cyklu "KULTURNÍ PAMÁTKY TECHNICKÉHO DĚDICTVÍ". Rubová strana mince zobrazuje šachetní budovu Ševčinského dolu se strojnou a nad ní dobový znak Královského horního města Březové Hory. Ve spodní části mince jsou v oválném medailonu zachyceni tři horníci při práci v dole. Na mezikruží se nachází opis "ŠEVČINSKÝ DŮL – PŘÍBRAM - BŘEZOVÉ HORY". Autorem výtvarného návrhu je Luboš Charvát, profesor Střední uměleckopřemyslové školy v Jablonci nad Nisou.

Roman Abušínov

Bitva u Slivice na Příbramsku již posedmé

Rekonstrukce bitvy u Slivice na Příbramsku, uspořádaná dne 12. května 2007 Hornickým muzeem Příbram, Obcí Milín a Městem Příbram ve spolupráci s Armádou ČR, Policií ČR, Hasičským záchranným sborem Středočeského kraje a Českým svazem bojovníků za svobodu, připomněla už posedmé poslední bojové události druhé světové války v Evropě, k nimž došlo ve dnech 11. a 12. května 1945.

Ve směru od Prahy a zároveň z výcvikového prostoru SS na Sedlčansku se tehdy desetitisíce hitlerovských vojáků snažily dostat na jihozápad do amerického zajetí. V momentě, kdy vešly v platnost podmínky kapitulace, Němci museli zůstat stát. Aby nepadli do sovětského zajetí, z něhož měli obrovský strach, snažili se probít k Američanům. Ti ale už nebyli ochotní přebírat další Němce, proto je odrazili a demarkační linii uzavřeli. Celé německé uskupení uvázlo v tomto prostoru a proti němu zaútočili vojáci tří ukrajinských frontů Rudé armády, kteří je spolu s Američany sevřeli ze všech stran. První boje začaly už dopoledne 11. května mezi Němci a partyzány. Pak do nedaleké Příbrami dorazili Sověti. Bitva, při níž padly stovky vojáků, trvala od odpoledne do tří hodin do rána druhého dne.

Program rekonstrukce bitvy začal již v pátek 11. května odpolední ukázkou vojenské techniky a podvečerním

rockovým koncertem, završeným slavnostním ohňostrojem. Následujícího dne po pietním aktu u Památníku Vítězství byla zahájena nejvíce očekávaná rozsáhlá rekonstrukce válečného střetnutí, trávající okolo devadesáti minut. Poté dostala prostor ukáзка soudobé protiletadlové vojenské techniky a činnosti Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje.

Do rekonstrukce bitvy se zapojilo více než tři sta účinkujících z řad členů klubů vojenské historie z Čech i ze zahraničí v uniformách vojáků sovětské, americké a německé armády či v rolích partyzánů a Vlasovců. Na bojišti se předvedly desítky strojů válečné techniky včetně tanku T-34 a samohybného děla, dění doprovázely náročné pyrotechnické efekty.

Hlavní dějové scény vzhledem k historickým událostem zůstávají neměnné, letos však byly vylepšeny zapojením většího počtu dobové vojenské techniky, leteckým průzkumem nad bitevním polem, scénami boje muže proti muži nebo vojenským lazaretem.

Bitvu sledovalo asi patnáct tisíc návštěvníků včetně čestných hostů – veteránů z druhé světové války v čele s předsedkyní Českého svazu bojovníků za svobodu Andělou Dvořákovou a mimo jiných také ministryně obrany

Vlasty Parkanové. Podle ohlasu návštěvníků se letošní akce vydařila, i přes nepřízeň počasí. Příští ročník rekonstrukce bitvy u Slivice se bude konat v roce 2009.

Roman Abušínov

Vojenský přesun Brno – Šatov

Ve dnech 27.4.–1.5.2007 se uskutečnil pěší přesun „vojenských jednotek“ z Brna do Šatova. V odpoledních hodinách 1. května byl příchodem zúčastněných jednotek tento přesun v Areálu československého opevnění Šatov u pěchotního srubu MJ-S 3 „Zahrada“ ukončen. Přesunu se zúčastnili zájemci o vojenskou historii, zejména z řad Klubu vojenské historie 43. pěšího pluku Brno, Klubu policejní historie Četnické stanice Brno a zaměstnanci Technického muzea v Brně jako příslušníci osádky pěchotního srubu MJ-S 3 „Zahrada“. Účelem akce bylo představit touto zajímavou formou historii armády, předvést ukázky z historie vývoje uniforem a výstroje armády v různých časových obdobích a to prostřednictvím nevšedního zážitku při příchodu účastníků přesunu k pěchotnímu srubu.

Samotný program pěšího přesunu počítal s absolvováním přibližně 55 km za 3 dny pochodu, celá akce však byla plánována na 5 dní. První den, pátek 27. dubna, byl určen na přepravu z Brna do Miroslavi, která byla určena jako výchozí místo zahájení pěší části přesunu.

Sobota 28. dubna zde v Miroslavi byl zahájen přesun, pěší přesun byl realizován po vybrané trase Miroslav – Mac-

kovice – Božice, kde byl cíl prvního dne přesunu. Zde bylo zajištěno ubytování ve školní tělocvičně. V tento den čekala na účastníky největší porce kilometrů a to cca 25 km.

V neděli 29. dubna bylo pokračováno v pěším přesunu po trase Božice – Valtovice – Olekovičky – Slup (zde ve Slupi byl cíl druhého dne přesunu). V tento den byl přesun

zpestřen u Valtovic, kdy bylo nutné překonat vodní tok broděním. Ve Slupi byla také realizována předem domluvená prohlídka lehkého objektu vz. 37 A-160, který je rekonstruován a udržován Pavlem Andryškem, ve spolupráci s Radimem Žambochem.

Pondělí 30. dubna bylo určeno jako volný den, s možností návštěvy města Znojma, zejména muzeí a kulturních památek. Navštíveny byly expozice Jihomoravského muzea ve Znojmě, Znojemského hradu a samozřejmě rotunda sv. Kateřiny. Zájemci měli možnost také navštívit podzemí ve Znojmě.

Ve večerních hodinách byl návrat do Slupi, aby zde v následující den bylo pokračováno v pěším přesunu.

Úterý 1. května byl poslední den přesunu a pokračovalo se v pěším přesunu po trase Slup – Dyjákovičky – Chvalovice – Šatov (kde byl samozřejmě cíl posledního dne přesunu). V Šatově u pěchotního srubu MJ-S 3 „Zahrada“

byl celý pěší přesun zakončen. Zde očekávalo příchod účastníků cca 60 lidí z řad návštěvníků.

Každý z těchto dvou dnů (neděle a úterý) bylo třeba absolvovat 15 km, plus počet ujitých kilometrů při návštěvě Znojma, kam samozřejmě všichni šli také v uniformách.

V rámci akce bylo využíváno jako dopravní vozidlo vojenské terénní auto typu UAZ-469 a také polní kuchyně PK-26, ve které byla účastníkům přesunu připravována strava.

Plánovaná aktivita souvisí se zájmem Technického muzea v Brně o pěchotnímu srubem MJ-S 3 „Zahrada“, který je ve správě TMB. V rámci celé akce šlo hlavně o představe-

ní objektu a také činnosti pracovníků TMB odlehčenou a netradiční formou prezentace. Záměrem bylo představit pomocí akce historii armády, předvést ukázky z vývoje uniformy a výstroje armády v různých časových obdobích (uniformy z 30. let – Československá armáda, četnictvo, dále 60. let).

Na realizaci a zajištění celé akce se podíleli pracovníci Technického muzea v Brně, včetně dopravy historickým autobusem z Brna do Šatova v úterý 1. května pro zájemce z řad veřejnosti, aby mohli být přítomni příchodu vojenských jednotek k pěchotnímu srubu MJ-S 3 „Zahrada“ v Šatově.

Roman Řezníček

Putování výstavy Zelená krása mechorostů, aneb jak se státi bryologem

Od poloviny roku 1995 do podzimu 1997 se rodila výstava věnovaná starobylé skupině rostlin – mechorostům. Její první vernisáž proběhla v Mramorových sálech brněnského Moravského zemského muzea. S pracovníky výstavního oddělení jsme ji připravili tak, aby po skončení v domovském ústavu mohla putovat i do jiných muzeí.

Provedení jsme nepojali jako sadu neměnných panelů, které na daném místě stačí postavit, ale formou souboru vyobrazení na pevných destičkách z materiálu Centafoam, trojrozměrných předmětů a textů. Scénář v elektronické verzi sloužil k vytištění textů podle konkrétních potřeb. Nevýhody tohoto přístupu jsou: větší časová náročnost a nezbytnost přítomnosti autora při instalaci, dále požadavek na vybavení výstavního fundusem na straně vypůjčitele. Naopak výhodou je poměrně velká flexibilita k podmínkám v místě prezentace výstavy. V úvodu návštěvníci mohli poznat zvláštní životní cyklus mechorostů, podrobněji se seznámit s až 23 druhy mechorostů a jejich systematickým rozdělením na hlevíky, játrovky a mechy. V jiných částech se dozvěděli na jakých stanovištích rostou, jak tyto drobné rostliny správně sbírat a jak je ukládat v herbářích. S pomocí kterých pomůcek, přístrojů je můžeme pozorovat a určovat. Nechyběla ani stručná historie světové bryologie a popis života a díla významného českého bryologa prof. Josefa Podpěry. Snažili jsme se propojit obsah výstavy s místními poměry tak, že byli vzpomenují bryologové, kteří měli k těmto územím bližší vztah. V Liberci to byli sudetští mechaři působící v Krkonoších, v Plzni J. Vondráček a v Příbrami Z. Pilous. Materiály o těchto specialistech připravili botanici příslušných muzeí, K. Morávková, O. Peksa a R. Hlaváček. Místní poměry se do výstavy promítaly i díky vzorkům živých mechorostů, které byly nasbírané v okolí. Součástí byly dekorace vytvářené s použitím mechorostů, mechové acháty, fotografie těl z rašelinišť a různé způsoby využívání mechorostů (např. výroba whisky, vložky do bot, pěstování rostlin). Vlajkovou loď výstavy představovalo akvaterárium se živými mechy a játrovkami, často s proudící vodou. Pro zpestření byly zařazovány básně a úryvky z prózy, kde jsou mechy zmiňovány.

Ohlédnutí za prvními třemi instalacemi vyšlo časopise Bryonora (21, 1998). V letošním roce se můžeme podívat, kudy „mechová výstava“ putovala v uplynulých deseti letech. V roce 1998 zavítala výstava do Muzea Vysočiny Třebíč a do Vlastivědného muzea v Šumperku. Následující rok ji mohli vidět návštěvníci v Oblastním vlastivědném muzeu v Litoměřicích a v Liberci v Severočeském muzeu. V roce

2000 byla ve Vyškově v Muzeu Vyškovska a v následujícím roce v Rychnově nad Kněžnou v Muzeu Orlických hor. Roku 2002 ji bylo možno navštívit ve Slezském zemském muzeu v Opavě a v Muzeu Prostějovska v Prostějově. V Muzeu Vysočiny Jihlava byla instalována pod názvem „*Mechorosty známé, neznámé*“ dvakrát, v Jihlavě (2004) a v pobočce v Třebíči (2005). V roce 2006 následovalo zapůjčení do Vlastivědného muzea Jesenicka a Jihomoravského muzea ve Znojmě (zde opět pod názvem „*Mechorosty známé, neznámé*“). V letošním roce byla k shlédnutí v Západočeském muzeu v Plzni a v Hornickém muzeu Příbram. Při instalaci v Liberci byla výstava rozšířena o část věnovanou lišejníkům. Ty sice nejsou s mechorosty systematicky příbuzné, jsou jim však blízké rozměry a strategií osidlování stanovišť. V Šumperku pro změnu téma mechorostů obohatily prodejní výstavy drahých kamenů a v Brně bonsajů. Doba, po kterou jednotlivé instalace probíhaly, se nejčastěji pohybovala mezi jedním až dvěma měsíci. Nejkratší byla necelý měsíc (Jihlava) a nejdelší šest měsíců (Opava).

„Mechové výstavě“ se podařilo vystoupit z vitrín a panelů prostřednictvím populárních přednášek (Brno, Třebíč, Šumperk, Znojmo) a exkurzí pro širokou veřejnost (Brno, Znojmo). Návštěvníci si mohli při řadě instalací vyzkoušet své znalosti mechové říše v soutěži (kategorie – základní školy, střední školy včetně dospělých) a zakoupit si katalog. Vydalo jej Moravské zemské muzeum v roce 1997 (Novotný a Hanušová, *Zelená krása mechorostů*). Katalog populární formou seznamuje se základními informacemi, uvádí řadu zajímavostí a je zpestřen úryvky z prózy i poezie. Protože první vydání bylo rozebráno, vyšel katalog ve druhé přepracované verzi v roce 2004 (Novotný a Kubešová, *Mechorosty známé neznámé*).

V roce 2006 jsme vystavily na webových stránkách Moravského zemského muzea internetovou verzi výstavy. Ta obsahově odpovídá „*Zelené kráse mechorostů*“, je vybavena řadou nových obrázků, samostatnou fotogalerií a přehledem muzeí, kde byla výstava instalována.

Závěrem je třeba, a činíme tak s radostí, poděkovat garantům, výtvarníkům a ostatním pomocníkům, za projevený zájem o zapůjčení a námahu spojenou s instalací. Bez nich by „mechová výstava“ putovat nemohla.

Svatava Kubešová, Ivan Novotný

Internetovou verzi výstavy naleznete na:
http://www.mzm.cz/mzm/oddeleni/Virtualni_vystava_zelena/index.html

Nový ročník kursů Školy muzejní propedeutiky

Ve školním roce 2007/2008 otevírá Asociace muzeí a galerií ČR s podporou Ministerstva kultury ČR již **VI. běh základního kursu a II. běh nástavbového kursu Školy muzejní propedeutiky**. Podrobné informace o studiu a přihlášky naleznete na internetových stránkách: <http://www.cz-museums.cz>.

Přihlášky zasílejte nejpozději **do 31. srpna 2007** na adresu sekretariátu AMG: Asociace muzeí a galerií ČR, Jindřišská 901/5 II. Schodiště, 110 00 Praha 1 - Nové Město

Gloria musaealis 2006

Národní soutěž muzeí Gloria musaealis vstoupila v 2006 do svého pátého ročníku. Jejimi vyhlášovatelé jsou Ministerstvo kultury ČR a Asociace muzeí a galerií ČR. Soutěž si klade za cíl upozornit veřejnost na přínos muzeí a galerií křístupňování a využívání kulturního dědictví i k ochraně a na špičkové výkony institucí i jednotlivých pracovníků v muzejnictví.

Soutěž je vyhlásována ve třech hlavních kategoriích – Muzejní výstava roku, Muzejní publikace roku a Muzejní počin roku. Do V. ročníku se přihlásilo celkem 34 muzeí a galerií z republiky s 59 soutěžními projekty. O jejich pořadí rozhodovala sedmičlenná porota ve složení Mgr. Pavel Holman, Mgr. Irena Chovančíková (předsedkyně poroty), PhDr. Dagmar Jelínková, Mgr. René Klimeš, PhDr. Květa Křížová, PhDr. Pavel Popelka a PhDr. Marcela Stránská. Vyhlášovatelé na její návrh rozhodli o ocenění soutěžních projektů na prvních třech místech ve všech kategoriích; ve všech kategoriích byly uděleny i zvláštní ceny.

Nejvyšším oceněním vždé kategorii je Cena Gloria musaealis, která se skládá z diplomu a finančního ocenění ve výši 70.000 Kč. Soutěžící, kteří se umístili na druhých a třetích místech, a ti, kterým byla udělena zvláštní cena, získají certifikát.

Zvláštní kategorií je Cena Českého výboru ICOM udělovaná projektům, které významně přispěly károdní spolupráci, rozvoji edukační činnosti muzeí či zpřístupnění kulturního dědictví handicapovaným občanům. Český výbor ICOM ve složení PhDr. Michal Beneš, PhDr. Růžena Gregorová, Mgr. René Klimeš, PhDr. Zuzana Strnadová a Ing. Vlastimil Vykydal udělil toto ocenění jednomu z 59 projektů přihlášených do hlavních kategorií soutěže.

Čestný výbor soutěže tvoří přední osobnosti našich kulturních, vědeckých, církevních a společenských institucí; jmenovitě prof. PhDr. Václav Cejpek, rektor Janáčkovy akademie múzických umění v; MUDr. Milena Černá, ředitelka Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové; PhDr. Eva Dittertová, předsedkyně Asociace muzeí a galerií České republiky; prof. PhDr. Petr Fiala, rektor Masarykovy univerzity v; Mgr. Václav Jehlička, ministr kultury České republiky; prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, rektor Slezské univerzity v; Ing. Stanislav Juránek, hejtman Jihomoravského kraje; Ing. Václav Kasík, generální ředitel Českého rozhlasu; MVDr. Radslav Kinský, hrabě Hugo Mensdorff-Pouilly, rada-vyslanec Suverénního řádu maltézských rytířů; Karol Efraim Sidon, vrchní zemský rabín; Petr Skokan, hejtman Libereckého kraje; MUDr. Přemysl Sobotka, předseda Parlamentu České republiky; PhDr. Michal Stehlík, PhD., děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy; PhDr. Zuzana Strnadová, předsedkyně Českého výboru ICOM; kardinál Miloslav Vlk, arcibiskup pražský, metropolita a primas český a RNDr. Jiří Žalman, pověřený řízením odboru ochrany movitého kulturního dědictví. Čestný výbor soutěže navrhl vyhlášovatelům udělení zvláštní ceny jednomu z projektů.

Vyhlášovatelé se rozhodli zároveň vydat Výroční zprávu V. ročníku soutěže, která zahrnuje všechny projekty

přihlášené do soutěže, a ocenit tak jejich význam pro rozvoj oboru muzejnictví. Výroční zpráva je dostupná od 18. května 2007 na sekretariátu soutěže a získají ji i účastníci slavnostního vyhlášení.

Logo, které soutěž doprovází na propagačních materiálech, vytvořila akad. mal. Lucie Seifertová. Autorkou trofeje, která byla předána vítězům ve všech kategoriích, je Pavlína Čepičková-Šusová. Autorem grafického designu diplomů a výroční zprávy je Martin Pálka.

Slavnostní akt vyhlášení proběhl ve čtvrtek 17. května 2007 od 17.00 hod. vhlavní budovy Národního muzea na Václavském náměstí, tedy v, který předcházal celosvětově uznávanému Mezinárodnímu dni muzeí.

Dne 17. května 2007 byla vyhlášena tato ocenění ve všech soutěžních kategoriích pátého ročníku Národní soutěže muzeí Gloria musaealis 2006:

Kategorie Muzejní výstava roku 2006

Cena Gloria musaealis

Muzeum východních Čech v Hradci Králové za výstavu „Chladná krása plátové zbroje“ uspořádanou ve dnech 17. listopadu 2006–18. března 2007

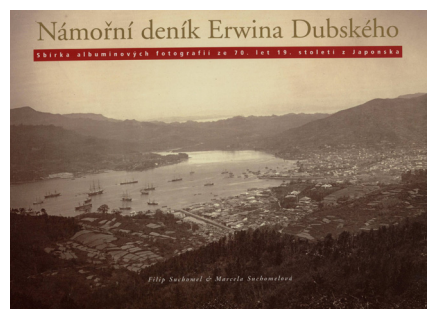
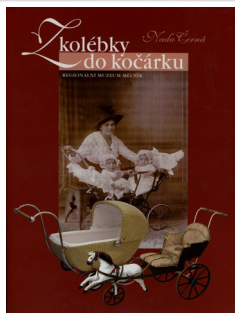
Výstava byla výsledkem několikaletého výzkumu sbírek muzeí a památkových objektů v České republice a podala přehled vývoje a typů plátové zbroje 15.–17. století. Jednalo se o první reprezentativní kolekci svého druhu, která kdy byla na území ČR sestavena a prezentována. Vystaveno bylo několik desítek zbrojí, včetně tří kompletních jezdeckých zbrojí pro koně i jezdců. Exponáty byly instalovány částečně muzejním způsobem (ve vitrínách), částečně scénovány v turnajové souborové pozici. Součástí prezentace byla i rekonstrukce platněské dílny. K dispozici byly i novodobé repliky některých součástí zbroje (přilby, rukavice), jejichž použití a nošení si mohli návštěvníci vyzkoušet. Vystavený soubor byl doplněn zevrubným katalogem, který podává přehled sbírek plátové zbroje v České republice, rozdělení a historický vývoj této zbroje a zejména rozsáhlou obrazovou přílohu všech vystavených exponátů, včetně těch jednotlivin, které nebylo možné pro výstavu zapůjčit. Katalog se setkal s obrovským zájmem na celém světě zejména pro svou nezastupitelnou dokumentační a srovnávací hodnotu.

II. místo

Národní muzeum za výstavu „Lovci mamutů“ uspořádanou ve dnech 11. října 2006–2. září 2007

Národní muzeum připravilo populárně naučnou výstavu, která seznamuje nejširší veřejnost s životem "Lovců mamutů" na území Čech a Moravy v období mladého paleolitu. Návštěvník může shlédnout originály sbírkových předmětů, včetně nejzácnějšího – Věstonické venuše, rekonstrukce dobových obydlí i repliku mamuta v životní velikosti. Výstava je instalována v největších výstavních sálech muzea a je koncipována do tří samostatných celků (duchovní svět, přírodní svět a svět domova), které na sebe zároveň navazují.

Celým prostorem prolínají speciální světelné a zvukové produkce, které evokují život v dávnověku.

III. místo

Národní zemědělské muzeum za stálou expozici „Jede traktor“ zpřístupněnou dne 24. března 2006

Tématem stálé expozice je fenomén zvaný traktor. Cílem je představit ho veřejnosti nikoliv pouze jako zemědělský stroj, ale jako fenomén s širokými nejenom výrobními a technickými souvislostmi, ale i s vazbami sociálními, ekonomickými, vnitro i zahraničně politickými ba i kulturními. Toto vše v proudu dějin 20. století, zejména jeho první poloviny. Národní zemědělské muzeum při koncipování výstavy pamatovalo nejenom na návštěvníka specialistu, ale i na návštěvníka laika. Expozice je koncipována v podstatě chronologicky a všimá si role traktorů i jejich vývoje v jednotlivých, především zlomových obdobích 20. století. Technicky zaměřeným návštěvníkům jsou určeny konstrukční údaje u jednotlivých traktorů, zájemci o širší kontext najdou informace na textových panelech, které zasazují jednotlivé vystavené traktory do širokých historických souvislostí. Celá expozice je založena na trojrozměrných předmětech, texty a velkoplošné spíše ilustrativní než dokumentární fotografie pouze dokreslují atmosféru celé expozice. Velký prostor je poskytnut i aktivitám samotného návštěvníka v doprovodném programu.

Zvláštní ocenění

Muzeum města Ústí nad Labem za výstavu „Ústecká NEJ“, uspořádanou ve dnech 4. listopadu 2006–2. února 2007

Hlavní myšlenkou bylo představit Ústí nad Labem jako výjimečné město, jako město hodné zájmu a návštěvy, a to formou netradiční výstavy v městské hromadné dopravě, výstavy na internetu a dokumentárního filmu. Cílem bylo zlepšit vztah lidí k městu Ústí nad Labem na základě nových a jedinečných informací o událostech a osobnostech souvisejících s Ústím nad Labem; zvýšit zájem o historii města a o město jako takové a tím přispět k posílení hrdosti jeho obyvatel; zvýšit jeho návštěvnost, a v neposlední řadě připomenout stálou existenci a fungování Muzea města Ústí nad Labem i v době jeho rekonstrukce. V prvním pololetí roku 2006 byla zpracována historická studie o ústeckých zájmovostech, které bychom mohli charakterizovat předponou NEJ nebo slovem první ... , doplněné o významné osobnosti, které se v Ústí nad Labem narodily, žily nebo k němu měly nějaký vztah. Např. Největší říční přístav, Největší cukrovar,

Největší potravinářsko-drogistický podnik, První zvukový film, Největší vodní dílo... nebo Přemysl Oráč, Rafael Mengs, Marlene Dietrich, Karel May... Z této studie bylo vybráno kolem třiceti nejzajímavějších informací a ty byly zpracovány do podoby: výstavy, internetové výstavy (www.nej.muzeumusti.cz) a dokumentárního filmu.

Zvláštní ocenění udělené na návrh čestného výboru soutěže

Památník Lidice a Vojenský historický ústav Praha za stálou expozici „A nevinní byli vinni...“ zpřístupněnou dne 10. června 2006

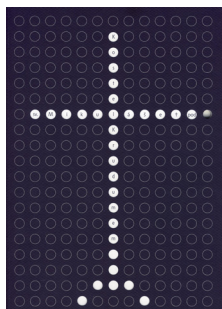
Nová multimediální expozice muzea Památníku Lidice nabízí divákovi emotivní vstup do pohnuté historie, která mohla postihnout kteroukoli obec na území Protektorátu Čechy a Morava. Obrazy starých časů, které ožívají na stěnách labyrintu minulosti, vycházejí z nejnovějších historických bádání. Přibližují II. světovou válku i jednotlivé lidské osudy. Expozice vychází z koncepce vítězného návrhu, který je založen na konfrontaci strohého betonového prostoru se světelnými obrazy už neexistujících lidí a jejich obce, na připomenutí tváří a jmen, které by neměly zmizet z paměti. Oproti obvyklým postupům je v tomto případě podstatná část výtvarného řešení expozice realizována jako součást stavby. Použití projekcí oživuje betonové plochy otisky jednotlivých obrazů starých časů. Snímky prezentované projektorů jsou sestřihány z autentických archivních materiálů, fotografií z lidického depozitáře a doplněny dotočenými záběry ve stylu starých rodinných filmů. Expozice má pietní charakter a je tvořena, kromě světelných projekcí i z několika dochovaných předmětů zničené obce.

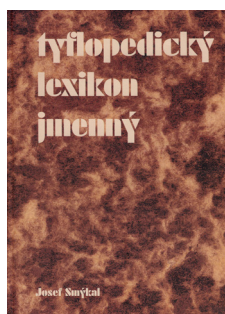
Kategorie Muzejní publikace roku 2006

Cena Gloria musaealis

Moravská galerie v Brně za publikaci „Námořní deník Erwina Dubského. Sbíрка albuminových fotografií ze 70. let 19. století z Japonska“ autorů Filipa a Marcely Suchomelové

Kniha Námořní deník Erwina Dubského je první odbornou publikací v českém jazyce, která se zaměřuje na historii japonské fotografie v jejích počátcích v 70. letech 19. století. Zároveň odborně zpracovává kolekci uměleckých předmětů, které z cesty kolem světa uskutečněné v letech 1874–1876 přivezl Erwin Dubský, jeden z prvních našich krajanů, kteří navštívili Dálný východ; především Japonsko a Čínu. Autoři

publikace se zaměřili na popis archivních dokumentů vázících se k osobě Erwina Dubského a jím uskutečněné cestě kolem světa. Věnovali se podrobné heuristice autobiografických deníkových záznamů, které jsou součástí sbírky knihovny lysického zámku. Je zde pojednána historie plaveb kolem světa rakouského námořnictva v dobovém kontextu 19. století, se zvláštním zaměřením na Dálný východ. Čtenáři se seznamují s historií fotografického řemesla v Japonsku. V knize je představena podrobně celá lysická sbírka fotografií, především kolekce prací z oblasti Dálného východu, Číny, Thajska a Japonska, která obsahuje řadu unikátních děl; velký důraz je kladen na japonskou část kolekce, která patří ve světovém měřítku k výjimečným. Nejrozsáhlejší část publikace je věnována přímo katalogu všech 158 fotografických děl japonské proveniencí s detailními popisy. Doprovodná publikace k výstavě vychází v české a anglické jazykové mutaci.

II. místo

Regionální muzeum Mělník za publikaci „Z kolébky do kočárku“ autorky Mgr. Nadi Černé

Publikace je odborným výstupem dlouholetého výzkumu autorky Nadi Černé, odborné pracovnice muzea, která se mj. specializuje na výzkum historie kočárků v rámci ČR a spravuje také rozsáhlou sbírku kočárků a vozítek. Kniha mapuje vývoj kočárků od počátků jeho sériové výroby u nás, tedy od poloviny 19. století až do 80. let 20. století. Při zpracování tohoto tématu autorka vycházela především ze studia dochovaných kočárků, archivních pramenů, dobového tisku a dobové odborné literatury. Velký důraz je kladen především na obrazovou dokumentaci. Tato kniha je prvním větším pokusem o zpracování problematiky v rámci celé republiky. Je určena všem, kteří se o kočárky zajímají, dobře může posloužit především muzejním pracovníkům či soukromým sběratelům v přesnějším určení jejich sbírek.

III. místo

Krajské muzeum Karlovarského kraje, p.o., Muzeum Karlovy Vary za publikaci „Prezentace archeologického výzkumu zaniklého středověkého kostela sv. Mikuláše pod Krudumem“ autora Mgr. Jiřího Klsáka

Netradičně pojatá publikace je průvodcem po výstavě o archeologickém výzkumu zaniklého středověkého kostela sv. Mikuláše pod Krudumem nedaleko Sokolova. Obsahuje informace o průběhu archeologického výzkumu a nalezených archeologických předmětech a zasazuje výsledky tohoto výzkumu do širokého dobového, ale i krajinného kontextu.

Zároveň publikace uvolněnou formou přibližuje nezaměnitelnou atmosféru archeologické práce v terénu, když kombinuje odborné hledisko s lehce nadsazenými texty k některým doprovodným fotografiím, jejichž autorem je zkušený regionální fotograf Vladislav Podracký.

Zvláštní ocenění

Technické muzeum v Brně za publikaci „Tyfopedický lexikon jmenný“ autora PhDr. Josefa Smýkala

Tyfopedický lexikon jmenný obsahuje hesla nevidomých a těžce slabozrakých osob, které působí v oboru tyfologie či tyfopsychologie. Tento slovník je svým obsahem i rozsahem ojedinělým počinem v české literatuře a navazuje na první vydání lexikonu. Slouží studentům, pracovníkům kateder speciální pedagogiky a institucím, které se zabývají vzděláváním a výchovou slabozrakých žáků, studentů i dospělých. Autor publikace PhDr. Josef Smýkal shromažďoval informace k napsání lexikonu ze státního i městského archivu v Praze a Brně, státní a městské knihovně v Praze a mnoho dalších materiálů získal při návštěvách slepeckých muzeí z celé Evropy, které navštěvoval od roku 1996.

Kategorie Muzejní počin roku 2006

Cena Gloria musaealis

Národní technické muzeum v Praze za nový depozitář v Čelákovcích

Dokončením stavby nového depozitáře a jeho následným uvedením do provozu získalo Národní technické muzeum moderní depozitář, který odpovídá a plně vyhovuje současným požadavkům o ukládání sbírek a archiválií. Zásadní podmínkou pro vnitřní uspořádání depozitáře, která byla zadána projektantům, byla jeho multifunkčnost. Tato podmínka vychází ze struktury sbírkového fondu muzea, která je oproti jiným muzeím poněkud odlišná. Sbírkový fond obsahuje mimo jiné předmětů běžné velikosti i stovky rozměrných a hmotných strojů a vozidel či velké modely staveb a výrobních zařízení.

II. místo

Muzeum umění Olomouc za Arcidiecézní muzeum Olomouc

V červnu 2006 se v Olomouci podařilo ve spolupráci českého státu a římskokatolické církve zahájit provoz Arcidiecézního muzea, instituce, která svým zřízením, charakterem a funkcemi nemá dosud v českých zemích obdoby. Cílem celého projektu bylo provést rekonstrukci podstatné části národní kulturní památky Přemyslovský hrad v Olomouci,

pomoci zachránit (ať již před zničením, zcizením nebo chát-ráním) řadu významných kulturních památek „v terénu“ a představit duchovní kulturu a výtvarné umění na území olomoucké arcidiecéze, která zahrnuje historicky celé území Moravy. Stálá expozice umístěná v rekonstruovaných objektech kapitulního děkanství zahrnuje výběr nejhodnotnějších uměleckých děl v rozpětí 12.–19. století a zabývá se také církevním mecenátem a sběratelstvím (např. výjimečná obrazová arcibiskupská kolekce). Muzeum garantuje i restaurování památek a vedle krátkodobých výstav rovněž připravuje řadu výukových a kulturních programů. Součástí prohlídkové trasy jsou také pozůstatky románského biskupského paláce, křížové chodby a rajského dvora, které přiléhají ke katedrále sv. Václava.

III. místo

Technické muzeum v Brně za rekonstrukci a zpřístupnění pěchotního srubu MJ-S 3 Zahrada v Šatově

V současné době je srub jediným zpřístupněným objektem československého opevnění budovaného v letech 1936–1938 na jižní Moravě a jediným objektem, kde je možno shlédnout uvedené zbraně ve střeleckých místnostech objektu, pro něž byly vyrobeny. Srub byl využíván zejména po 2. světové válce, kdy byl stavebně dokončen. Armáda srub využívala v letech 1960–1999. V roce 1960 byl srub vyzbrojen novými pevnostními kanóny vz. 44/59 ráže 85 mm. Významný unikát z něj činí právě poválečné úpravy v rámci začlenění objektu do systému obrany státu proti "západnímu" nepříteli, kterým se pevnostní stavby v severovýchodních Čechách a na severovýchodní Moravě nepodobily. V pěchotním srubu je instalována muzejní expozice provedená záměrně do podoby, jako by osádka objekt opustila těsně před příchodem návštěvníka. Základem expozice je instalovaná pevnostní výzbroj v podobě dvou pevnostních kanónů, těžkých a lehkých kulometů a další výbavy objektu (osobní výstroj osádky). V jedné z místností je umístěna obrazová a textová část expozice zaměřená na opevnění na jižní Moravě a využívání objektů po 2. světové válce, věnující se zejména technickým aspektům výstavby objektů. Stručně jsou zde zmíněny i další typy opevnění vybudovaných po 2. světové válce v Československu.

Zvláštní ocenění

Muzeum Novojičínska a Město Příbor za rekonstrukci Rodného domu Sigmunda Freuda v Příboře

Město Příbor odkoupilo v lednu 2006 Rodný dům Sigmunda

Freuda a zrekonstruovalo jej podle projektu architekta Zdeňka Tupého v duchu 2. poloviny 19. století. Rekonstrukce byla odborně provedena v rekordním čase pěti měsíců a v rodném domě byla také instalovaná expozice s názvem "Sigmund Freud s námi" založená na průvodcovském principu GuidePort. Slavnostně byl dům otevřen 27. května 2006 za přítomnosti prezidenta Václava Klause. Současně byly uspořádány oslavy 150. výročí narození S. Freuda, které v Příboře trvaly tři dny a byla slavnostně odhalena měděná kopie Freudovy vyšetřovací pohovky - umělecké dílo v životní velikosti. Celý rodný dům je chápán jako jedna jedinečná expozice.

Cena Českého výboru ICOM

Židovské muzeum v Praze za rok s židovskou kulturou – 100 let Židovského muzea v Praze

Židovské muzeum v Praze, založené roku 1906, oslavilo loni 100 let své existence. Významný svátek v historii této instituce podnítil jeho pracovníky k širšímu pojetí oslav a vyhlášení roku 2006 za „Rok s židovskou kulturou“. Cílem bylo představit židovské kulturní dědictví s odkazem na jeho tradiční spojení s českou kulturou a českým prostředím, otevřít dveře židovské historii i současnosti široké veřejnosti u nás, a zároveň poukázat na česko-židovské souvislosti v zahraničí. Na oslavách se podílelo 135 institucí a organizací. Ve více než 50 městech v Čechách i v zahraničí se za rok 2006 uskutečnilo 260 akcí. Do Roku s židovskou kulturou se zapojily instituce ze 17 států světa. Při příležitosti oslav vydalo Židovské muzeum v Praze 11 publikací. Rok s židovskou kulturou poukázal na různé aspekty židovské kultury a tradice v Čechách od jejich počátků přes tragický válečný i nelehký poválečný vývoj až do dnešní moderní podoby. Byly připraveny výstavy, které představily různé etapy historie muzea, a také osobnosti, které se na vzniku a vývoji této instituce podílely. Významnou součástí Roku s židovskou kulturou bylo uvedení nejrůznějších forem současné umělecké tvorby – výstav, multimediálních expozic, divadelních představení, koncertů, filmových projekcí a festivalových projektů. Pozornost byla též věnována společenským, politickým a náboženským otázkám dotýkajících se antisemitismu. Na toto téma proběhlo mnoho diskusí, přednášek, přednáškových cyklů či projekcí. Důležitým přínosem celého projektu byla mezinárodní spolupráce.

Jana Řezáčová

Přehled umístění muzeí do desátého místa

Kategorie Muzejní počín

4. Židovské muzeum v Praze; Rok s židovskou kulturou – 100 let Židovského muzea v Praze
5. Památník národního písemnictví; Hájenka – depozitář a studovna knihovny PNP
6. Krajské muzeum Karlovarského kraje, p.o., Muzeum Karlovy Vary; Zpřístupnění archeologické lokality středověkého kostela sv. Mikuláše pod Krudumem
7. Národní muzeum; Muzeum české loutky a cirkusu
8. Muzeum Novojičínska, p.o. a město Příbor; Záchrana kulturní památky – rekonstrukce Rodného domu Sigmunda Freuda v Příboře
9. Vlastivědné muzeum Olomouc; Přírodovědné výukové programy v expozicích Vlastivědného muzea v Olomouci
10. Muzeum města Brna; Žalář dotekem

Kategorie Muzejní publikace

4. Technické muzeum v Brně; Tyfopedický lexikon jmenný
5. Krajské muzeum Sokolov; Historie Vojenského újezdu Prameny aneb Chlapci z Opičích hor
6. Muzeum města Brna, Vlastivědné muzeum v Olomouci

- Sága moravských Přemyslovců/Život na Moravě od IX. do počátku XIV. století
7. Regionální muzeum v Kolíně; Moje město Kolín – Od pravěku k počátkům středověku
8. Městské muzeum Sedlčany; Vltava v proudu času
9. Městské muzeum a galerie ve Svitavách; Kronika města Svitavy
10. Národní knihovna v Praze; Jezuité a Klementinum

Kategorie Muzejní výstava

4. Národní muzeum-České muzeum hudby; Život je jen náhoda. Výstava ke 100. výročí narození Jaroslava Ježka
5. Muzeum hlavního města Prahy; Praha Mozartova. Kulturní a společenský život v Praze 1780–1800
6. Památník Lidice; stálá expozice A nevinní byli vinni...
7. Krajské muzeum Karlovarského kraje p.o., Muzeum Cheb; Chebsko poklidné i bouřlivé
8. Muzeum hlavního města Prahy; stálá expozice Praha v pravěku. Středověká Praha
9. Technické muzeum v Brně; Časoměrná zařízení
10. Moravská galerie v Brně, Umění restaurovat umění

Soutěž očima porotců

Muzejní sláva aneb máme všechno, co jsme chtěli?

Právě ukončený pátý, tedy poprvé jakýsi jubilejní ročník národní soutěže muzeí Gloria musaealis je a bude (jak alespoň doufám) pro celou muzejní veřejnost důvodem a příležitostí k zamyšlení a k diskusi nad jejím dosavadním průběhem stejně jako nad její budoucností. Necítím se být oprávněn k tomu, abych její zatím ještě krátkou, ale již bohatou historii hodnotil. Na druhé straně jsem byl od počátku u toho, když přicházela na svět, prožíval jsem s ostatními členy exekutivy AMG všechny porodní bolesti, jež její zrození provázely, a pověřen funkcí ředitele soutěže jsem s mnoha dalšími čerstvě narozené dítě hýčkal, ale zároveň se je snažil i usměrnit a vychovávat.

Ale dosti básnických obrazů, vraťme se k realitě a ke zcela nedávné minulosti. Na základě usnesení VI. sněmu AMG v Jihlavě připravovala exekutiva v průběhu roku 2001, podporovaná a zároveň kontrolovaná senátem a ve spolupráci s ministerstvem kultury ČR první ročník „výroční“ soutěže muzeí, jak byla celá akce zprvu pracovním nazývána. Tvorbou soutěžního řádu a také jednacího řádu poroty se stala tématem dlouhých a mnohdy vášnivých diskusí, a to nejen během regulérních zasedání, kdy zabírala více času než ostatní problémy dohromady, ale také v e-mailové poště, s níž mnozí z nás tehdy teprve začínali a učili se zacházet. Kolik minut a možná i hodin jsme strávili rozhodováním o názvu budoucí soutěže, o rozdělení a definování jednotlivých kategorií, o způsobu oceňování přihlášených projektů a o dalších podmínkách a okolnostech. A nebylo řídkým zjevem, že když jsme konečně dospěli k jistému konsensu, ukázalo se, že ministerstvo kultury jako druhý vyhlášovatel má o podobě některých ustanovení mnohdy i diametrálně odlišné představy. A celý kolotoč začal znovu.

Ale nechci, aby to vypadalo, že si stěžuji. Ostatně s odstupem šesti let by to bylo paradoxní a zbytečné. V podstatě nás to všechny zcela pohltilo a také bavilo. A nejdůležitější skutečností je, že jsme úkol splnili, že se vše – byť s „odřenými ušima“ včas stihlo a že první ročník soutěže mohl být v květnu 2002 skutečně vyhlášen. Jistou odměnou a zadostiučiněním se poté, v průběhu pěti dosavadních ročníků, ukázala být skutečnost, že původní podoba pravidel soutěže nemusela být zásadně měněna, i když k řadě dílčích posunů pochopitelně na základě praktických zkušeností došlo, že tedy úsilí jejich tvůrců nevyšlo nadarmo.

Věřím, že sdílím názor velké většiny muzejní veřejnosti, když budu konstatovat, že soutěž Gloria musaealis ukázala během několika málo let svou životaschopnost a zároveň nezbytnost. Nejde jen o pouhé poměrování sil mezi jednotlivými muzei, sestavování jakýchsi „žebříčků“ a posléze i oceňování těch nejlepších. Samozřejmě, samotný akt vyhlášení výsledků, který od počátku probíhá ve „svatyni“ našeho muzejnictví, tedy v Panteonu Národního muzea, je nesporným vyvrcholením jednotlivých ročníků a zároveň velkou společenskou událostí. Obzvláště v představitelích veřejně oceněných muzeí bezpochyby zanechává

nezapomenutelné dojmy. Přesto hlavním záměrem byla již při přípravě soutěže a zůstala i v jejím průběhu především popularizace muzejnictví jako oboru, a to jak v médiích, tak i mezi širokou a zdaleka nejenom muzejní veřejností. V tomto směru jsme ještě mnoho dlužní a zbývá nám ještě mnoho vykonat na cestě ke zlepšení vzájemné komunikace s všemi uvedenými subjekty.

Zdaleka ne všechno se tedy v dosavadní krátké historii Glorie musaealis podařilo. Počáteční problémy s porotou, kdy někteří její členové se sice nezpěchovali svému jmenování, avšak následně se její činnosti neúčastnili, se podařilo poměrně brzy a uspokojivě vyřešit. V současnosti je porota složená z pracovníků lidí, naplněných skutečným entuziasmem, který je nezbytný při častých a únavných cestách po celém území republiky. Poněkud mrtvě narozeným dítětem se ukázala být kategorie „Pojďte s námi do muzea“, kterou ve třetím ročníku soutěže vyhlásili její pořadatelé spolu s agenturou CzechTourism s cílem popularizovat doprovodné programy v muzeích a galeriích. Malý zájem soutěžících, obtiže s účastí porotců na většinou jednorázových akcích a také ztráta zájmu ze strany uvedené agentury způsobily, že zůstalo pouze u tohoto jediného ročníku. Naopak úspěšně se rozvinula spolupráce s Českým výborem ICOM, který od III. ročníku soutěže oceňuje v rámci všech kategorií nejlepší přihlášený projekt s prvkem mezinárodní spolupráce, popř. ten, který je mimořádně vstřícný vůči menšinovým či handicapovaným skupinám občanů. Od IV. ročníku uděluje svá ocenění rovněž čestný výbor soutěže, jehož členy jsou čelní představitelé našeho společenského, politického a kulturního života.

Celým dosavadním průběhem pěti ročníků soutěže se pak jako červená nit vine otázka, zda „malá“ muzea mají šanci ve srovnání s „velkými“ muzei disponujícími mnohem většími finančními prostředky, širším kádrem odborných pracovníků a výtvarníků a rozsáhlejšími výstavními i jinými prostorami. Neustále se opakují návrhy a žádosti, aby jednotlivé kategorie byly rozděleny na dvě skupiny, v nichž by spolu mohli soutěžit souměřitelní účastníci. Pořadatelé soutěže jsou před každým ročníkem postaveni před problémem, zda tomuto požadavku vyhovět, popř. jakým způsobem. Vždy však došli k závěru, že takové rozhodnutí by šlo proti základnímu cíli soutěže a navíc že je nemožné přesně stanovit hranici, která by obě skupiny měla oddělit. Je na porotcích, aby při posuzování přihlášených projektů neopomněli zahrnout do svého hodnocení také výchozí podmínky jednotlivých soutěžících. Jsem přesvědčen – a výsledky jednotlivých ročníků soutěže mi dávají za pravdu, že takto odpovědně ke své činnosti skutečně přistupují.

Nezbývá než popřát soutěži Gloria Musaealis do dalších let co nejvíce kvalitních soutěžních projektů, co nejširší popularitu a pevně zdraví i nervy všem, kteří se na její realizaci podílejí.

Luděk Beneš

Ohlédnutí za V. ročníkem soutěže Gloria musaealis 2006

Pátý ročník Národní soutěže muzeí Gloria musaealis 2006 je jistě příležitostí k bilancování. Vzhledem k tomu, že jsem „benjamínkem“ soutěžní poroty, neboť jsem byla nominována teprve pro tento ročník, moc daleko se ohlížet nemohu. Dovolte mi proto malé osobní postřehy k práci poroty v pátém ročníku soutěže.

Porotci neměli vůbec snadnou práci, neboť řada muzeí nechávala podání přihlášky na poslední chvíli, a tak po-

rota trávila začátek roku intenzivním cestováním po celé republice. Před očima se mi mihá defilé kurátorů i ředitelů, kteří se snažili představit svůj přihlášený projekt v tom nejlepším světle, i množství doprovodného obrazového a filmového materiálu, který byl přílohou přihlášek a porota jej musela pečlivě prostudovat. A že těchto materiálů nebylo málo, dokládá celkový počet – 59 – přihlášených projektů ve všech třech kategoriích. Vědomí, kolik úsilí a osobního nasazení

Kalendárium kulturních událostí

Aš

Muzeum Aš

Cesty kolem světa - zážitky cestovatelů na vlastní oči
31.5. - 10.9.2007

Bělá pod Bezdězem

Muzeum v Bělé pod Bezdězem

100 let muzea v Bělé 1.5. - 30.9.2007
Broušené sklo 1.5. - 30.9.2007
Obrazy Nely Brabcové a Lidmily Kirchnerové
2.6. - 1.7.2007
Grafika Jiřího Suchého 7.7.2007 - 5.8.2007

Benátky nad Jizerou

Muzeum Benátky nad Jizerou

Jan z Wertlu a třicetiletá válka 1.5. - 4.11.2007
Pohlednice 1.5. - 4.11.2007
Stará škola 1.5. - 4.11.2007

Benešov

Muzeum umění a designu Benešov

Malba Milana Ďuriše 27.4. - 16.9.2007

Bílovec

Muzeum v Bílovci

Svobodní zednáři, Ilumináti 1.5. - 26.8.2007

Blansko

Muzeum Blansko

Obrazy a plastiky Sergeje Kuliny 11.5. - 17.6.2007
Výstava k 90. výročí bitvy u Tvorova 1.7. - 16.9.2007
Fotografie Leoše Knechtka 5.10. - 2.11.2007

Blatná

Městské muzeum

*Proč to mluví, proč to hraje aneb od hracího stroju
k rozhlasovému přijímači* květen-srpen 2007
Jiří Karmazín: Obrazy červen-srpen 2007

Blovice

Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích

Panenky a hračky 20 století 2.6. - 31.8.2007
Šaty dělal pračlověka 5.6. - 31.7.2007
Péče o sbírkový fond 28.6. - 30.9.2007

Brandýs nad Labem

Oblastní muzeum Praha - východ

F.A.Elstner: cestovatel a spisovatel 30.6. - 26.8.2007
Archeologický výzkum pohřebiště v Klecanech
30.8. - 30.9.2007

Brno

Dietrichsteinský palác

Dětské muzeum
Jak se rodí večerníčky 15.5. - 10.11.2007

Etnografický ústav MZM

Spolek Vesna - žena, škola, sbírky 6.6. - 27.10.2007
Arabská žena 20.6. - 1.9.2007

Mendelovo museum

"Orbis herbarum" - rostliny ve vědecké kresbě
Magdaleny Chumchalové 7.3. - 30.9.2007

Moravská galerie v Brně - Místodržitelství palác

Jakub Schikaneder 13.4. - 8.7.2007
Tvůrci obálek Font 11.5. - 19.8.2007
Rudolf Kremlička 20.7. - 21.10.2007

Moravská galerie v Brně - Pražákův palác

Proměny expozice: Toyen / Ranný 25.5. - 5.8.2007
Andy Warhol - slovenská lekce 25.5. - 19.8.2007
Atrium
Kateřina Šedá 7.6. - 16.9.2007

Moravská galerie v Brně -

Uměleckoprůmyslové muzeum

Slovenský mýtus - obraz Slovenska v umění 20. století
6.4.2007 - 8.7.2007
Československé sklo v exilu 27.7. - 25.11.2007

Moravské zemské muzeum

*Kde oblaka bílá plují - 100. výročí narození
Jaroslava Foglara* 4.5. - 6.10.2007
Houby a ovoce v modelech Josefa Rulíška
13.6. - 22.9.2007
Plankton našich přehrad 4.7. - 13.10.2007

Dětské muzeum

Jak se rodí večerníčky 25.4. - 10.11.2007

Muzeum města Brna, p. o.

Hračky nestárnou 16.5.2007 - 27.1.2008
Jiří Kroha - architekt, malíř, designér, teoretik
5.6. - 12.8.2007
Fotograf Rudolf Štursa 13.6. - 22.7.2007
Vladimír Klein: Sklo 27.6. - 2.9.2007

Muzeum romské kultury, s. p. o.

Jolán Oláh: Putování 22.2. - 6.9.2007
Tradiční romská řemesla 19.5. - 15.11.2007

Pavilon Anthropos

Lužičtí Srbové - historie, kultura, tradice 21.2. - 26.8.2007
Šamani a čarodějové 28.2. - 26.8.2007

Technické muzeum v Brně

100 let závodu Peking-Paříž 5.6. - 19.8.2007
Design 20.6. - 26.8.2007

Bruntál

Muzeum v Bruntále, příspěvková organizace

100 let muzea v Bruntále 26.5. - 7.9.2007
Pozdrav z Karlovic 11.5. - 31.10.2007

Brušperk

Památník Vojtěcha Martínka

Galerie
*Adéla Kuchařová: Vrstvené obrazy, spreje na plátně,
svažované obrazy a kovové objekty* 5.5. - 8.7.2007
Brušperský výtvarný salón 9.7. - 6.9.2007

Břeclav

Městské muzeum a galerie

Chvála tradice 24.5. - 26.8.2007
Z vinohradů objektivem a štětcem
od 17.5.2007
galerie
GRAFIX Břeclav 2007 22.6. - 30.9.2007

Čáslav

Městské muzeum a knihovna Čáslav

Jaroslav Fišer - auta, autička 25.6. - 19.8.2007
Galerie
Klobouky našich prababiček 2.4. - 15.6.2007

Česká Lípa

Galerie vlastivědného muzea

Daniel Hanzlík 11.5. - 17.6.2007
Arnold Brabenec a spol.: Fotografie 22.6. - 22.7.2007
Tomáš Císařovský 27.7. - 26.8.2007
Jana Bittnerová 31.8. - 30.9.2007

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě

Fotografie Euroregionu Nisa 13.5. - 17.6.2007
Práce studentů VOŠ a SOŠ sklářská Nový Bor
23.6. - 29.8.2007

Maštálkova síň

Svatopluk Dvořák: Lužické hory a kraj sklářů
21.6. - 9.9.2007

Česká Skalice

Muzeum Boženy Němcové v České Skalici

Irena Hirai, Ladislav Havrda: *Děláno z hlíny... | Děláno ze dřeva...* 17.6. - 22.7.2007
Výběr z tvorby výtvarné skupiny Ateliér z České Skalice 29.7. - 9.9.2007

Textilní muzeum TIBA

Mudr. Zdena Vlastníková: *Obrazy z Libye* 22.5. - 24.6.2007
Českoskalický objektiv 1.7. - 19.8.2007

České Budějovice

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

100 let automobilového závodu Peking - Paříž červen-listopad 2007
Lidová kultura - krása tradice 18.5. - 29.7.2007
Muzejní plakáty 1996-2006 od 18.5.2007

Wortnerův dům AJG

Jan Moravec: *Grafika* 17.5. - 8.7.2007
Bernard Reder 17.5. - 8.7.2007

Český Brod

Podlipanské muzeum v Českém Brodě

Plastikové modely 10.4. - 22.6.2007
Práce žáků ZŠ 5.6. - 27.6.2007
Krásy moří a oceánů 28.6. - 30.8.2007

Český Krumlov

Egon Schiele Art Centrum o.p.s.

Keith Haring (1958-1990): *Grafika* 7.4. - 28.10.2007
Mladí umělci z New Yorku 2007 7.4. - 28.10.2007
Petr Kvíčala: *Malby* 7.4. - 28.10.2007

Regionální muzeum v Českém Krumlově

Obnovená krása - výběr z nově restaurovaných sbírkových předmětů do 30.12.2007
Musejní jubilejí... do 20.5.2007
Na skle malované 1.1. - 31.12.2007
Práce žáků ZUŠ Český Krumlov
Nebeští kavalérové 3.7.2007 - 15.1.2008

Dolánky u Turnova

Dlaskův statek

Řezbářské sympozium 13.6. - 17.6.2007

Domažlice

Muzeum Chodska v Domažlicích

Kaple a kapličky na Domažlicku 2.4. - 24.6.2007

Dvůr Králové nad Labem

Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem

Jak se žilo za časů Václava Hanky 26.6. - 16.9.2007

Františkovy Lázně

Městské muzeum Františkovy Lázně

Z krejčovských dílen a salónů 15.5. - 15.7.2007
Grafika Vlasty Švejdvové od 29. 6. - září 2007

Frydek-Místek

Muzeum Beskyd - Frýdecký zámek

Křídla nad Mošnovem 29.4. - 16.9.2007
Sport na Frýdeckomístecku 14.6.2007 - 26.8.2007

Frydlant

Městské muzeum Frýdlant

Výstava výtvarných prací ZUŠ a Gymnázia červen 2007

Fulnek

Památník J. A. Komenského ve Fulneku,

Národní kulturní památka

Kostel sv. Josefa
Kurt Gebauer červen-srpen 2007

Havířov

Památník Životické tragédie

Pohlednice - umění nejskromnější 27.2. - 28.10.2007

Výstavní síň Musaion

Míry a váhy 20.3.2007 - 23.9.2007

Havlíčkův Brod

Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod, p. o.

Egypt, tajemství pouště a pyramid 20.4. - 30.6.2007

Hlinsko v Čechách

Městské muzeum a galerie Hlinsko, p.o.

48. výtvarné Hlinecko - čeští malíři ve Francii 22.6. - 9.9.2007
Mistři Vysočiny 22.6. - 9.9.2007

NPÚ UOP v Pardubicích, Soubor lidových staveb Vysočina

Čas života 28.4. - 31.10.2007
Veselokopecský jarmark 14.7. - 15.7.2007

Soubor lidových staveb Vysočina - Betlém

Pověsti z Horácka 1.5. - 8.7.2007
Trošku mlíčka do hrníčka 21.7. - 31.10.2007

Hluboká nad Vltavou

Aišova jihočeská galerie v Hluboké n.V.

Zdeněk Beran: *Retrospektiva* 21.4. - 26.8.2007

Hlučín

Muzeum Hlučinska, p.o.

Horst Benek: *Kov, kámen, dřevo* 17.5. - 15.7.2007
Hlučinsko, Valticko, Vitorazsko 21.6. - 20.9.2007
Otakar Vícha: Gobelíny 19.7. - 18.10.2007

Hodonín

Masarykovo muzeum v Hodoníně, p.o.

100 let veslařského klubu Hodonín 29.3. - 17.6.2007
Tengenenge - „Místo počátků“ 15.6. - 2.9.2007

Muzeum naftového dobývání a geologie

30. výročí vzniku Nejvyšší kavalérové 3.7.2007 - 15.1.2008
Odhalení pamětní desky nejstaršího ložiska ropy v ČR červen 2007

Horažďovice

Městské muzeum Horažďovice

Zapomenutá krása - církevní textil z Horažďovicka 1.6. - 30.9.2007
Zbraně a zbroj v historii Horažďovic 1.6. - 30.9.2007

Horní Slavkov

Muzeum Horní Slavkov

Pohled na karlovarský kraj - fotografie P. Bartošové 16.5. - 24.6.2007

Hranice

Městské muzeum a galerie

Výstavní síň Stará radnice
Pananky 1.6. - 2.9.2007

Humpolec

Městské kulturní a informační středisko -

Muzeum dr. Aleše Hrdličky

Petr Adamec: Obrazy červen 2007
Jan Říha: Fotografie z Vysočiny červenec 2007

Výstavní sál

Volné sdružení umělců jižních Čech 25.5. - 22.6.2007

Cheb

Galerie výtvarného umění v Chebu

Dětská kresba - postava v pohybu 12.5.2007 - 1.7.2007
Willi Nowak (1886-1977): Z díla 7.6.2007 - 5.8.2007
Johann Heinrich Vogeler: Grafika 1890-1910 15.7.2007 - 16.9.2007

Krajské muzeum Karlovarského kraje, p. o.
Neznámý svět drobných savců 3.4. - 10.6.2007

Chomutov

Oblastní muzeum v Chomutově, p. o.
Nová stálá expozice: Zbrojnice (znovuotevření expozice doplněné o palné zbraně) od 5.4.2007
Století Slováků v českých zemích 16.5. - 30.9.2007

Chotěboř

Městské muzeum Chotěboř
Zmizelí sousedé - osud židovského etnika na Chtěbořsku 8.6. - 1.7.2007
Ve stylu BRUSEL - užité umění, malba, grafika, plastika 5.7. - 2.9.2007

Chrast u Chrudimě

Městské muzeum
Krejčovství a postříhačství v Chrasti z cyklu "Zaniklá řemesla" květen - říjen 2007
Sýkora Ivan - obrazy červenec 2007

Chrudim

Kabinet ex libris - umělecké sbírky PNP
Jiří Brázda: Grafika a ex libris 6.6. - 19.8.2007

Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi
Jindřich Pevný: Ženy, létavci a jiné podivuhodné bytosti 7.6. - 26.8.2007

Regionální muzeum v Chrudimi

Paráda ze skříně 21.6. - 16.9.2007
65. výročí tragedie v Ležákách 21.6. - 26.8.2007

Ivančice

Muzeum v Ivančicích
Domácnost našich babiček 13.7. - 7.10.2007

Jablonec nad Nisou

Galerie Belveder
Cesta v čase - podpisy osobností 20. století ze sbírky Michala Polmana 5.4. - 23.9.2007

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci n. Nisou
Jablonecký knoflík 22.6. - 30.9.2007

Jablonné v Podještědí

Pobočka Bredovský letohrádek na Lemberku
Hmyz - výtvarná výstava 5.5. - 31.10.2007

Jablunkov

Muzeum v Jablunkově
Medvědi 6.3. - 31.10.2007

Jeseník

Vlastivědné muzeum Jesenicka, p. o.
Rytířský sál
Toulky Zlatohorskou vrchovinou 22.5. - 8.9.2007

Jičín

Regionální muzeum a galerie v Jičíně
Galerie
Kinetické hračky, strojky a interaktivní předměty
Svatopluka Krále do 16.9.2007

Jihlava

Muzeum Vysočiny Jihlava, p. o.
Výstava kaktusů 13.6. - 17.6.2007
Ve stylu 1. republiky 29.6. - 2.9.2007
Významné osobnosti Jihlavy 12.7. - 26.8.2007

Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě
Anotnín Chittussi a jeho pohledy na česká města 24.5. - 2.9.2007

Jilemnice

Krkonošské muzeum Jilemnice
Pojďte s námi do pekárny 10.6. - 30.9.2007

Jindřichův Hradec

Muzeum Jindřichohradecka
Tina Bauer-Pezellen: Obrazy a kresby 3.5. - 22.7.2007
Kdo si hraje, nezlobí! 24.5. - 30.12.2007
200 let od obnovení jindřichohradeckého gymnázia 14.6. - 30.12.2007

Alex: Grafika, obrazy 21.6. - 22.7.2007

Národní muzeum fotografie, o.p.s.

Ostře sledovaný Hrabal 22.6. - 26.8.2007

Kadaň

Městské muzeum a galerie Kadaň
Obrazy z dějin českého zvonařství 3.4. - 5.8.2007

Kamenický Šenov

Sklářské muzeum
Maturity SUPŠS červen - září 2007
Když Prusové táhli krajem 3.6. - 29.7.2007

Karlovy Vary

Galerie umění
České moderní malířství z let 1850-1950 15.5. - 24.6.2007

Muzeum Zlatý klíč

Umění afrických Makondů a Chewů 24.5. - 30.8.2007

Karviná - Fryštát

Výstavní síň Interklub Karviná
Motocykl velký malý, každý v sobě něco tají 20.2. - 21.10.2007

Kláštorec nad Ohří

Muzeum českého porcelánu
Drahé kameny Krušných hor 3.5. - 24.6.2007
Středověký kostel sv. Mikuláše pod Krudumem 11.5. - 24.6.2007
Budujeme muzeum historie města 8.6. - 12.8.2007
Karel Emil Wiele: Sochy, obrazy 10.7. - 20.8.2007

Klatovy

Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech
Kouzla z nití stvořená - paličkovaná práce Krajkářského klubu 13.6. - 9.9.2007
Hračky a loutky manželů Drhovských 13.6. - 9.9.2007

Kolín

Dvořákovo muzeum Kolínska v pravěku
Vysoká škola politických věd Kolín - práce výtvarného kursu 12.6. - 28.6.2007
Masky a škrabošky 14.6. - 22.7.2007
Obrazy V. Císaře 1.8. - 2.9.2007

Historie Královského města Kolína

Bitva u Kolína - den znovuzrození monarchie 12.6. - 23.9.2007
Sladká 60. léta 12.6. - 26.8.2007

Stará škola - Macharova knihovna

Práce dětí k tématu - bitva u Kolína 7.6. - 8.7.2007

Kopřivnice

Regionální muzeum v Kopřivnici o.p.s. - Muzeum Fojtství
Jezdím, létám, pluji... svět kolem nás (MŠ Kopřivnice) 27.4. - 24.6.2007
Akademičtí malíři / pedagogové 28.6. - 2.9.2007

Regionální muzeum v Kopřivnici o.p.s. - Šustalova vila

Otto Potsch: Kovové sochy a plastiky 21.6. - 2.9.2007

Kouřim

Muzeum Kouřimska v Kouřimi
Kouřimské hudební slavnosti 21.6. - 22.7.2007
Obrazy Georga Radojce 2.8. - 26.8.2007

- Králíky**
Městské muzeum
Duchovní pozice maďarského sochaře Jánose Kalmára
19.5. - 30.6.2007
- Kravaře u České Lípy**
Expozice lidového bydlení
Domy, domky, chaloupky-lidová architektura Českého středohoří
15.4. - 29.7.2007
- Kravaře ve Slezsku**
Zámecké muzeum
Barbie jak ji neznáte
18.6. - 31.10.2007
- Krnov**
MIKS - městské muzeum
ZUŠ Krnov - práce studentů
10.6. - 6.7.2007
- Kroměříž**
Muzeum Kroměřížska, p. o.
Panenky 1890–1980
1.6.-2.9.2007
NOVINY ze všech kontinentů a TVÁŘE exotických zemí
14.6.-2.9.2007
- Zámek Chropyně a Památník Emila Filly*
Znovuzrozená krása - restaurovaná díla z církevních sbírek
20.6.-30.9.2007
- Kunovice**
Letecké muzeum Kunovice
stálá expozice
1.4. - 31.10.2007
- Kutná Hora**
České muzeum stříbra
Kamenný dům
130 let ve službách stříbrného města - 130 let Muzejního spolku Vocel
1.4. - 25.11.2007
- Tylův památník**
Toulky českou křídou
20.4. - 31.10.2007
Můj dům, můj hrad - výstava dětských prací
2.6. - 28.7.2007
- Jitka Jelínková: Grafika*
2.8. - 8.9.2007
- Galerie Felixe Jeneweina - Vlašský dvůr**
Felix Jenewein: Studie a definitivy
1.7. - 16.9.2007
- Galerie Felixe Jeneweina města Kutné Hory**
VII. Sympozium Jenewein - Kutná Hora
2.7. - 16.7.2007
- Lanškroun**
Městské muzeum Lanškroun
Petr Špaček - obrazy a keramika
30.6. - 26.8.2007
- Liberec**
Severočeské muzeum v Liberci, p. o.
Symposium uměleckoprůmyslových škol Libereckého kraje
18.6. - 2.9.2007
- Lidice**
Lidická galerie
35. mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice 2007
31.5. - 29.10.2007
Poštovní známky a autogramy
9.6. - 16.9.2007
- Národní kulturní památka - Památník Lidice**
Návrat lidických dětí
4.10.2006 - 30.6.2007
Osud židovské rodiny Rečmannů ve 20. století
26.6. - 31.12.2007
- Litoměřice**
Oblastní muzeum v Litoměřicích, p. o.
Armáda ČR se představuje
5.6. - 22.7.2007
Stonožková výstava - práce dětí z litoměřických škol
31.7. - 9.9.2007
- Litomyšl**
Regionální muzeum v Litomyšli
Co je co aneb víte, co k čemu sloužilo
5.5. - 2.9.2007
- HAITI**
3.6 - 24.6.2007
- Litovel**
Městské muzeum Litovel
Letem pivním světem
25.4. - 30.9.2007
- Lomnice nad Popelkou**
Městské muzeum a galerie
XI. Výstava drahých kamenů a minerálů ze sbírek lomnických kamenářů
1.7. - 31.7.2007
- Loštice**
Památník Adolfa Kašpara
Adolf Kašpar – grafika
červen-srpen 2007
- Louny**
Oblastní muzeum v Lounech, p. o.
Kotěrova kolonie
29.5. - 26.8.2007
Opevnění
5.6. - 26.8.2007
- Lužice**
Muzejní spolek v Lužicích
Tematická výstava u příležitosti hodů
29.6. - 8.7.2007
- Lysá nad Labem**
Muzeum Bedřicha Hrozného
Dny polské kultury v Lysé nad Labem
1.7. - 31.8.2007
- Mariánská Týnice - Kralovice**
Muzeum a galerie severního Plzeňska
Svět panenek
20.6. - 5.8.2007
Jubilanti Hollaru 2007
7.8. - září 2007
- Mariánské Lázně**
Městské muzeum Mariánské Lázně
150 let Evangelického kostela v Mariánských Lázních
1.4. - 30.9.2007
Z krejčovských dílen a salonů
9.5. - 15.7.2007
- Mělník**
Regionální muzeum Mělník
Lidová hračka
19.5. - 1.7.2007
Jiří Čermák: Fotografie
12.7. - 12.8.2007
- Mikulov na Moravě**
Regionální muzeum v Mikulově, p. o.
Nová stálá expozice: Tradiční vinařství - nová instalace expozice, zámecký sklep s obřím sudem od 18.5.2007
„Římané a germáni v kraji pod Pálavou“
1.4. - 31.10.2007
Klíč k určování pokladů - mince
1.4. - 30.7.2007
Neznámé Antiky
1.4. - 30.7.2007
Karel Cuplín - fotografie
20.5. - 30.9.2007
- Milevsko**
Milevské muzeum
Muzeum slouží obecnému užitku
26.4. - 30.8.2007
- Mladá Boleslav**
Muzeum Mladoboleslavsko
Japonské panenky a fotografie Zdeňka Thomy
24.5. - 9.9.2007
Jak se žije domům
5.6. - 12.8.2007
- Mnichovo Hradiště**
Muzeum města Mnichova Hradiště
Tajemství pouště a pyramid
červen-červenec 2007
- Mohelnice**
Vlastivědné muzeum
Dana Činčarová
červen-srpen 2007
- Náchod**
Galerie výtvarného umění v Náchodě
Ruské malířství 19. století
30.3. - 28.10.2007
Pavel Matyska a Jaroslav Dvorský: Foto a Slovo
8.6. - 2.9.2007

Nelahozeves

NM - České muzeum hudby - Muzeum Antonína Dvořáka - Památník Antonína Dvořáka

Prahou po stopách Antonína Dvořáka
květen-prosinec 2007

Nepomuk

Městské muzeum a galerie

Dušan Skala: Fotografie 22.6. - 29.7.2007

Nová Paka

Suchardův dům (expozice Městského muzea v Nové Pace)

Nejstarší dokumenty o existenci Nové Paky (650. výročí Nové Paky) 30.3. - 28.10.2007

Hračky našich babiček a dědů. Ze sbírky Ing. Františka Kyncla 22.6. - 2.9.2007

Nové Město na Moravě

Horácká galerie v Novém Městě na Moravě

Biblické příběhy - keramika slepých sochařů
17.5. - 16.9.2007

Zdeněk Macháček, Antonín Čalkovský
25.5. - 30.9.2007

Alois Mikulka 28.6. - 9.9.2007

Horácké muzeum

výstava výtvarného oboru místní ZUŠ Jana Štursa
21.5. - 24.6.2007

Modely bojové techniky 27.6. - 2.9.2007

Nový Bor

Sklářské muzeum Nový Bor

Historické pohlednice Nového Boru 1.1. - 30.10.2007
Friedrich Egermann, malíř skla, podnikatel a průkopník nových technologií 23.6. - 7.10.2007

Nový Jičín

Muzeum Novojičinska, p. o.

Zkameněliny - archiv života duben-srpen 2007
85 let skautingu v Novém Jičíně 27.4. - 8.9.2007

Zdeněk Babinec: Obrazy 1.6. - 29.7.2007
Márius Kotrba, René Habl: Obrazy a sochy 9.8. - 2.9.2007

Nymburk

Vlastivědné muzeum Nymburk

110 let cyklistiky v Nymburce 8.6. - 2.9.2007

Olomouc

Muzeum umění Olomouc

Ku věčné památce: Malované renesanční epitafy v českých zemích 17.5. - 26.8.2007

Zlaté slunce Moravy: Restaurování Schrattenbachovy monstrance 17.5. - 28.10.2007

Ku věčné památce: Malované renesanční epitafy v českých zemích 17.5. - 26.8.2007

Slavné víly olomouckého kraje 14.6. - 14.10.2007

Slovenská národní galerie v Bratislavě (v rámci akce INSITA 2007)

Natálie Maslíková-Schmidtová (1895 - 1981). Já su stěhovavý pták 23.6. - 30.9.2007

Vlastivědné muzeum v Olomouci

Krátké palné zbraně 4.5. - 26.8.2007

Osobnosti české vědy a techniky 18.5. - 31.7.2007

Opava

Výstavní budova SZM

Vzácné kočkovité šelmy 11.5. - 31.7.2007

Orlová-Lutyně

Výstavní síň Muzea Těšínska, Dům dětí a mládeže

Tiskařství v Těšínském Slezsku 25.1. - 9.9.2007

Ostrava

Ostravské muzeum, p.o.

Raja a Kari Kuisma - sklo 8.6.-22.7.2007

100 let od narození Jaroslava Foglara 17.5.-31.7.2007

90 let bitvy u Zborova 20.6.-31.8.2007

Ostrava, město neřesti 2.4.-31.8.2007

Ostroh

Hrad Ostroh (Seeberg)

Viktor Konečný: Dřevěné reliéfní obrazy 15.6. - 14.9.2007

Ostrov nad Ohří

Letohrádek Ostrov - pobočka Galerie umění

Karlovy Vary

Eduard Milka šedesátiletý 26.4. - 13.6.2007

Posuny - výstava regionálních umělců 26.4. - 8.7.2007

Geometrie v grafických a kresebných sbírkách galerie 17.6. - 16.9.2007

Pardubice

Východočeské muzeum v Pardubicích

Merkur - historie dětských kovových stavebnic v Čechách 9.3. - 7.10.2007

Jan Erhart: Podivuhodný svět pavouků 8.5. - 7.10.2007

Oznamuje se láskám vašim 25.5. - 16.9.2007

Paseky nad Jizerou

Památník zapadlých vlastenců

Věnceslav Metelka - 200 let od narození 140 let od úmrtí 19.5. - 25.11.2007

Z historie pasecké papírny 9.6.2007 - 1.4.2008

Pelhřimov

Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p. o.

Časoměrná zařízení květen-září 2007

Petřvald u Karviné

Technické muzeum

Dřevěné kostely na Těšínsku 6.2. - 31.12.2007

Písek

Prácheňské muzeum v Písku

Wetzlar- výběrová výstava 5.6. - 1.7.2007

Plzeň

Pivovarské muzeum

Žena na pivní etiketě květen - srpen 2007

Západočeské muzeum v Plzni

Lov 4.5. - 9.9.2007

Drobní savci 21.6. - 2.9.2007

Výstava obrazů a fotografií Jana Saudka a Sárý

Saudkové 18.5. - 29.7.2007

Poděbrady

Polabské muzeum

Báječný svět žehliček Vladimíra Zacha 3.4. - 20.7.2007

Výlety do malých a nejmenších obcí Středočeského kraje - Nymbursko 3.4. - 30.6.2007

Kreslený humor Václava Hradeckého 19.4. - 30.6.2007

Zkamenělý svět 20.5. - 30.6.2007

Praha

Galerie hlavního města Prahy

Dům u Kamenného zvonu

Jindřich Štýrský (1899-1942) 30.5. - 9.9.2007

Trojský zámek

Motýli 31.5. - 30.9.2007

Galerie Josefa Sudka

Jan Lukas: Fotografie 1929-39 31.5. - 2.9.2007

Letohrádek Hvězda

Od salonu přes kavárnu k hospodě - historie pražského literárního života 5.4. - 28.10.2007

Museum Kampa - Nadace Jana a Medy

Mládkových

František Kupka - Piet Mondrian 17.5. - 29.7.2007
Andy Warhol 18.7. - 1.9.2007

Muzeum a archiv populární hudby -

Popmuseum

Život a doba Vladimíra Mišíka od 7.3.2007

Muzeum dětské kresby - Dům U Zelené žáby

Hračkování - hračky českých výrobců 2.7. - 3.8.2007

Muzeum hlavního města Prahy

Smíchov - město za Újezdskou bránou I. 18.4. - 16.9.2007

Od bobří řeky do stínadel 16.5. - 2.9.2007

Muzeum Policie ČR, Praha 2

Fantaskní a mýtické postavy a zvířata 18.5. - 1.7.2007

Národní galerie v Praze

Veletřní palác; Sbírka moderního a současného umění a

Sbírka umění 19.

České sklo 1945-80: Tvorba v době mizérií a iluzí 27.4. - 23.9.2007

Leonardo Cremonini - Víkend 18.5. - 9.9.2007

Národní knihovna České republiky, s. p. o.

Money of China 16.7. - 9.9.2007

Galerie Rudolfinum

Rudolf Riedelbauch - obrazy, Milan Vácha - sochy 20.6. - 2.9.2007

Národní muzeum

Mechovky - skrytá krása červen - říjen 2007

Lovci mamutů 10.10.2006 - 1.7.2007

Česká sportovní fotografie 60. let 28.6. - 30.9.2007

Madagaskar - laboratoř bohů 6.6. - 16.9.2007

Hollareum

Madagaskar - laboratoř bohů 6.6. - 16.9.2007

Musaion

Jan Kutálek - keramické dílo 1917-1987 16.3. - 29.7.2007

NM - České muzeum hudby

Tajemství notového rukopisu 23.5. - 17.9.2007

NM - České muzeum hudby - Muzeum Bedřicha Smetany

Muzeum Bedřicha Smetany 1926-2006 do 31.12.2007

NM - České muzeum hudby - Muzeum Antonína Dvořáka

Prahou po stopách Antonína Dvořáka 24.4. - 30.3.2008

NM - Náprstkovo muzeum asijských, afrických

a amerických kultur

Japonsko, má láska (Joe Hloucha, 1881-1957) květen - listopad 2007

Masky Čokvů červen-září 2007

Národní technické muzeum

Galerie Jaroslava Fragnera

Břetislav Štorm 1907-60 květen-červen 2007

Národní zemědělské muzeum

Šumava - tajemství, nostalgie, příběhy 2.3. - 17.11.2007

Rostlina jako pomocník 4.5. - 29.7.2007

Památník národního písemnictví

Břetislav Štorm červen-srpen 2007

Kabinet ex libris Chrudim

Grafika Jiří Brázda 13.6.2007 - 26.8.2007

Pedagogické muzeum J. A. Komenského

Fotografie rodného kraje J.A. Komenského 3.5. - 8.7.2007

Poštovní muzeum

Nejkrásnější české známky 13.6. - 30.9.2007

Správa Pražského hradu, Oddělení kultury

Letohrádek královny Anny

Ladislav Zívr (1909-80) od 3.4.2007

Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze

Michal Cihlák a Veronika Richterová 24.5. - 26.8.2007

Židovské muzeum v Praze

Od té doby věřím na osud... Transporty protektorátních

Židů do východního Polska 1941-42

3.5. - 22.7.2007

Prachatice

Muzeum české loutky a cirkusu

Erik Kolár a jeho svět loutek od 12.7. do listopadu 2007

Prachatické muzeum

Zmizelé Prachatice 19.6. - 9.9.2007

Prostějov

Muzeum Prostějovska v Prostějově, p. o.

Portrét ve výtvarném umění ve sbírkách MPP 31.5. - 9.9.2007

Bob Pacholík - obrazy, portréty 31.5. - 8.7.2007

Walkerův Prostějov v plakátech a tiscích 7.6. - 8.7.2007

Ivan Václavěk - obrazy, objekty 7.6. - 8.7.2007

Vlajky a znaky obcí Prostějovska 14.6. - 2.9.2007

Irena Loubalová - keramika 15.6. - 2.9.2007

Ota Janeček - obrazy 12.7. - 2.9.2007

Prostřední Lhota u Nového Knína

Muzeum Křížovnický špýchar Prostřední Lhota

- Muzeum života venkovského obyvatelstva

středního Povltaví

Keľtské oppidum Hrazany 1.5. - 31.10.2007

Zlato u Čeliny 1.5. - 31.10.2007

Předklášteří

Podhorácké muzeum

Zprávy o blízkých světech 19.5. - 9.9.2007

Tišnov. Dějiny pod Květnicí 17.6. - 28.10.2007

Prerov nad Labem

Polabské národopisné muzeum

Proměny Prerova nad Labem v posledním století 15.5. - 30.10.2007

Báječný svět žehliček a gobelínové vyšívání 15.5. - 30.10.2007

Z šatníku našich babiček aneb Co se nosilo na 15.5. - 30.10.2007

polabském venkově 1850-1950 15.5. - 30.10.2007

Přeštice

Dům historie Přešticka

Židovské tradice a zvyky 20.6. - 16.8.2007

Poklady starých skříň 20.6. - 24.9.2007

Zájmy Jiřího Běla 22.8. - 25.9.2007

Příbor

Muzeum a pamětní síň Sigmunda Freuda

v Příboře

Marius Kotrba a René Habl: Obrazy a sochy 3.4. - 31.7.2007

Příbram

Hornické muzeum Příbram

Pohádkový svět Bohumíra Koubka 6.6. - 30.9.2007

Rajhrad

Památník písemnictví na Moravě

Věra Sládková - nedožité 80. narozeniny moravské

autorky 5.5. - 30.9.2007

Odiřej Sekora 7.6. - 1.7.2007

Rokycany

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

Z historie školství na Rokycansku 7.6. - 23.9.2007

Cyril Purkyně - otec morfologie, regionální a ložiskové

geologie 14.6. - 16.9.2007

Roudnice nad Labem

Galerie moderního umění v Roudnici n. L.

Jaroslav Poncar: *Fotografie* 24.5. - 24.6.2007
Jasan Zoubek: *Sochy, Jiří Kornatovský: Kresby* 28.6. - 2.9.2007

Roztoky u Prahy

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy

Zvířata uprostřed velkoměsta - Pražská fauna 4.4. - 30.9.2007
Česká auta - hračky a modely 17.4. - 19.8.2007
Letní plastika 23.6. - 30.9.2007

Rožďalovice

Galerie Melantrich

Život a dílo Gustava Adolfa Lindnera 6.5. - 2.12.2007
Jana Betty Terlecká: Portréty 28.7. - 19.8.2007

Rychnov nad Kněžnou

Muzeum a Galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou

Orlická galerie
Vojtěch Sedláček – Krajina domova 16.6. - 16.9.2007

Rýmařov

Městské muzeum Rýmařov

Galerie Octopus
Petr Válek: Kresby 7.7. - 29.7.2007
Miroslav Magni: Erby 7.7. - 29.7.2007

Sedlčany

Městské muzeum Sedlčany

Sedlčany a mapa 12.6. - 14.9.2007

Skuteč

Městské muzeum ve Skutči

Počátky Středověkého Skutečska 15.6. - 19.8.2007

Slaný

Vlastivědné muzeum ve Slaném

Naše město - fotografická soutěž pro žáky ZŠ 2.6. - 30.9.2007
Krajina Emila Hyska 16.6. - 5.8.2007

Slavkov u Brna

Historické muzeum ve Slavkově u Brna

Grafiky J. Boudy s železniční tematikou 1.4. - 31.8.2007
Modely a fotografie Klubu železničních modelářů 1.4. - 31.8.2007

Sokolov

Krajské muzeum Sokolov, p.o.

Jan Mleziva: Fotografie; Oldřich Bláha: Grafika 11.6. - 26.8.2007

Sovinec

Hrad Sovinec

Čestmír Suška: Sochy, malby, kresby červen-září 2007
Michal Gabriel – Sousoší 2.6. - 30.9.2007

Strakonice

Muzeum středního Pootaví

Obrázky z historie a rekonstrukce strakonického hradu 24.4. - 31.10.2007

Strážnice

Národní ústav lidové kultury - Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

Jede, jede mašinka - 120 let trati do Veselí nad Moravou a Sudoměřic 22.4. - 26.8.2007

Stříbro

Městské muzeum ve Stříbře, p. o.

Umění přírodních národů 4.7. - 31.8.2007

Svitavy

Městské muzeum a galerie

Dětskýma očima - ZUŠ Svítavy 7.6. - 27.6.2007

Šlapanice

Muzeum ve Šlapanicích

Vrčka - udržování tradic 8.6. - 9.9.2007
Historické pečeti 8.6. - 9.9.2007

Šumperk

Vlastivědné muzeum v Šumperku, p. o.

V loveckém pokoji červen-srpen 2007

Tábor

Husitské muzeum v Táboře

Česká krajina (malba) červen - červenec 2007
Moře a život 16.6. - 30.9.2007
Blanka Voldřichová - plastiky, Oldřich Michael Brož - malba 17.7. - 20.9.2007

Teplice

Regionální muzeum v Teplicích, p. o.

140. let hasičského záchranného sboru 24.5. - 26.8.2007

Terezín

Památník Terezín - Malá pevnost

Josef Vajce: Sochy 1.3. - 31.7.2007
Jiří Voves: Obrazy 5.4. - 10.7.2007
Ilja Sajner: Obrazy 7.6. - 31.8.2007
Ivan Bukovský: Obrazy 19.7. - 31.10.2007

Památník Terezín - Muzeum ghetta

Jakub Effenberger, Pavel Štefan: Obrazy, fotografie 12.7. - 30.9.2007

Trutnov

Muzeum Podkrkonoší

Nové muzejní exponáty 25.5. - 9.9.2007
Michael Čákr - hudební skladatel a pedagog 7.6. - 2.9.2007

Třebíč

Muzeum Vysočiny Třebíč, p. o.

Ondřej Knoll: Malebná zákoutí Vysočiny 7.6. - 28.10.2007
Co dokážou šikovné ruce 21.6. - 30.9.2007
Tajemný jednorozec 28.6. - 14.10.2007

Třebíz

Národopisné muzeum

Šicí stroje ve sbírce muzea 1.5. - 30.9.2007

Turnov

Muzeum Českého ráje v Turnově, p. o.

Vřídlovec - magický kámen 17.5. - 2.7.2007
Za pověstmi Českého ráje z Euroregionu Nisa 9.6. - 12.8.2007
Acháty a jaspisy světa / Jihoafrický současný šperk 9.7. - 9.9.2007

Týn nad Vltavou

Městské muzeum

Plány města červenec-srpen 2007
Jitka a Stanislava Žďárská: Keramika červenec-srpen 2007

Uherské Hradiště

Galerie Slováckého muzea

Absolventi AVU v Praze 10.5. - 8.7.2007
Antonín Gavlás: Obrazy, fotografie, smaltý 10.5. - 12.8.2007
Karlův most ne, ale hrad může být Váš 10.5. - 12.8.2007
Martin Martinček - fotografie 21.7. - 9.9.2007

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, p. o.

<i>Pavel Bezděčka: Kouzlo koroze</i>	14.6.2007 - 9.9.2007
<i>Slovácko očima Františka Horenského</i>	1.6. - 30.9.2007
<i>Na počátku byla hlína</i>	1.6. - 30.9.2007
<i>L-410 – Příběh kunovického letadla</i>	18.5. – 1.7.2007
<i>Antonín Gavlas – Prosvětlování</i>	10.5. - 12.8.2007
<i>Výstava k LFŠ</i>	21.7. – 26.8.2007

Uherský Brod

Muzeum Jana Amose Komenského

<i>Duchovní krajiny - malířská tvorba P. St. Weigela</i>	11.5. - 30.9.2007
<i>Eduard Ingris - fotograf, filmař, skladatel, dobrodruh</i>	7.6. - 29.7.2007

Úpice

Městské muzeum a galerie Julie W. Mezerové

<i>Vilém Pokorný: Obrazy</i>	20.5. - 31.8.2007
------------------------------	-------------------

Ústí nad Orlicí

Městské muzeum

<i>ZŠ Bří Čapků</i>	
<i>Století E. V. Danihelovského – fotografie</i>	25.5. - 1.7.2007

Valtice

Muzeum zahradnictví a životního prostředí

<i>Ptáci Lednicko-valtického přírodního komplexu</i>	od 30.4. 2007
--	---------------

Velké Karlovice

Karlovské muzeum

<i>Malířské cesty</i>	30.6. - 22.7.2007
-----------------------	-------------------

Vimperk

Muzeum při Správě národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava

<i>"I muži mají své..." mnohotvárnost mužů</i>	1.5. - 31.10.2007
<i>Výstava replik japonských mečů</i>	1.5. - 1.9.2007

Vlašim

Muzeum Podblanicka

<i>Podblanicko na pohlednicích</i>	7.6.2007 - 2.9.2007
------------------------------------	---------------------

Vodňany

Městské muzeum a galerie

<i>Práce žáků a studentů vodňanských škol</i>	27.5. - 24.6.2007
<i>Karel Kupka: Obrazy</i>	1.7. - 12.8.2007

Muzeum (synagoga)

<i>Rybářská tradice ve Vodňanech</i>	1.5. - 30.9.2007
<i>Výpravy zoologů na Borneo, Sumatru a Jávě</i>	10.5. - 1.7.2007

Vraclav

Barokní areál

<i>Středověk</i>	1.5. - 31.8.2007
------------------	------------------

Vrchlabí

Krkonošské muzeum -Tři historické domy

<i>Jizerskohorské pomníčky</i>	8.5. - 24.6.2007
<i>Řemeslnické léto</i>	3.7. - 9.9.2007

Správa KRMAP, Krkonošské muzeum - Augustiniánský klášter

<i>Lucie Blažková: Fotografie</i>	11.7. - 2.9.2007
<i>Alois Zlatník: Obrazy</i>	19.7. - 23.9.2007

Vysoká u Příbrami

Památník Antonína Dvořáka

<i>Vzpomínka na J. V. Sládka, Kounicova a Dvořákova přítele</i>	15.6. - 30.9.2007
---	-------------------

Vysoké Mýto

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

<i>Tatra a Carrosserie Sodomka</i>	2.6. - 8.7.2007
------------------------------------	-----------------

Vysoké nad Jizerou

Vlastivědné muzeum pro Vysoké nad Jizerou a okolí

<i>František Janovský a přátelé: Křížem krázem</i>	23.6. - 31.8.2007
--	-------------------

Vysoký Chlumeč

Skanzen Vysoký Chlumeč - Muzeum vesnických staveb středního Povltaví

<i>Drobná sakrální architektura na Sedličansku</i>	1.5. - 31.10.2007
<i>Svítlidla a způsoby svícení ve vesnickém obydlí 19. a na počátku 20. století</i>	1.5. - 31.10.2007

Zábřeh

Vlastivědné muzeum

<i>Kovová plastika</i>	14.6. - 5.9.2007
------------------------	------------------

Zbiroh

Městské muzeum ve Zbiroze

<i>Proměny města Zbiroh</i>	17.5. - 7.8.2007
-----------------------------	------------------

Zlín

Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, p. o.

<i>Strašáci - Pavel Bezděčka</i>	17.5. - 26.8.2007
<i>Fotosoutěž H+ Z</i>	7.6. - 9.9.2007
<i>Ztratila sem fěrtúšek</i>	14.6. - 9.9.2007

Znojmo

Dům umění

<i>Jiřina Adamcová</i>	10.5. - 7.7.2007
<i>Obrazy Zuzany Mihalíkové</i>	7.6. - 14.7.2007
<i>Ilja Bílek: Skleněná plastika</i>	12.7. - 25.8.2007
<i>Zvířata a příroda - fotografie Josefa Fliegera</i>	19.7. - 25.8.2007

Jihomoravské muzeum ve Znojmě, p. o.

<i>Země - voda - vzduch: přírůstky přírodovědného oddělení muzea (1997-2006)</i>	14.6. - 30.9.2007
--	-------------------

Zubrnice

Muzeum lidové architektury

<i>Školní obrazy</i>	duben-říjen 2007
----------------------	------------------

Žacléř

Městské muzeum Žacléř

<i>Karl Illner - pilot, instruktor, mechanik</i>	29.6. - 31.10.2007
--	--------------------

Žamberk

Městské muzeum Žamberk

<i>500. výročí založení Jednoty bratrské</i>	20.6. - 20.7.2007
--	-------------------

Žatec

Chmelařské muzeum

<i>Kde se pivo vaří ...</i>	6.5. - 26.8.2007
<i>Co květiny šeptají</i>	3.6. - 26.8.2007
<i>Jak prakticky využít volný čas</i>	1.7. - 26.8.2007

Regionální muzeum K. A. Polánka v Žatci

<i>Obrazy a keramika malířů Mostecka</i>	16.5. - 24.6.2007
--	-------------------

Ždánice

Městské Vrbasovo muzeum

<i>Malovaná keramika Marie Otradovcové</i>	1.4. - 31.10.2007
<i>Hedvábné dekorace Lucie Schovancové ze Strážovic</i>	24.6. - 29.7.2007

Žďár nad Sázavou

Knihovna NM - Muzeum knihy

<i>50. let Muzea knihy</i>	2.5. - 28.10.2007
<i>Z ilustrační tvorby Jana Zrzavého</i>	3.5. - 28.10.2007

jednotlivých muzejníků se za těmito expozicemi, knihami, katalogy či muzejními počiny skrývá, porotu zavazovalo a vedlo k řadě diskusí o regionálním či celonárodním přínosu daného projektu, o kritériích hodnocení i o osobním dojmu každého porotce. Bylo zajímavé sledovat, jak dlouholeté profesní zkušenosti porotců prolínají i do hodnotících stanovisek, a tak se často střetala hlediska a pohledy muzejníků, galerijní či památkářské, přestože jsou to blízce příbuzné obory s obdobnou metodikou práce. Nejvýrazněji se tato rozdílná optika projevila při hodnocení v kategorii muzejní počín roku. Naopak při hodnocení publikací vládla pohoda soustředěného prohlížení a čtení, jen občas přerušena tlumeným doporučením knihy či katalogu, který byl právě studován, ostatním členům.

K závěrečnému jednání si porota vybrala klidné prostředí Evropského školícího centra na zámku v Litomyšli, kde během dvoudenního jednání rozhodla o pořadí pátého ročníku soutěže. Úroveň přihlašovaných projektů se rok od roku více vyrovnává, což porotu staví do komplikované situace shodnout se na třech jasných vítězích. Každý porotce již přijížděl s určitou představou o pořadí, kterou jen málokdy korigoval pod vlivem argumentů svých kolegů. Podle soutěžních pravidel jednotliví členové poroty v připravených formulářích anonymně obodovali všechny přihlášené projekty v kategoriích muzejní výstava roku, muzejní publikace roku a muzejní počín roku a k Ceně českého výboru ICOM. Pak již nastoupila neúprosná řec čísel a aritmetických průměrů.

Díky dokonale připravenému technickému zázemí poroty, které zajišťovaly pracovnice sekretariátu AMG, byly rychle zpracovány výsledky hodnocení a sestaveno pořadí vítězů, které bylo mnohdy překvapením i pro samé členy poroty. S vědomím nesnadného postavení muzeí v dnešním světě orientovaném na okamžité tržní výsledky se porota po delší diskusi dohodla na udělení zvláštních cen v každé kategorii, aby tak ocenila ty projekty, u nichž byla aritmetika konečného pořadí nemilosrdná, ale přesto se porotci shodli, že je projekt něčím mimořádný.

Můj dojem z účasti v porotě, přestože se mé osobní preference v konečných výsledcích mnohdy nepotvrdily, je velmi pozitivní. Viděla jsem řadu zajímavých projektů, které by mi v běžné každodenní práci unikly, ať z důvodů vzdálených míst jejich konání, či zcela odlišného tématického zaměření. Díky argumentaci kolegů jsem se na řadu věcí podívala z jiného úhlu, než by mě samotnou napadlo zkoumat. Uvědomila jsem si kolik práce již muzejníci vykonali na cestě od „zatluchlých staletých“ expozic k moderně pojatému muzeu, otevřenému rozdílným potřebám návštěvnícké veřejnosti, ale také kolik práce nás ještě čeká, aby bylo muzeum vnímáno jako plnohodnotná součást společnosti a muzejní management se mohl, místo častého zdůvodňování holé existence muzea, věnovat jeho rozvoji a zdokonalování služeb.

Dagmar Jelínková

Vyhrát může každý ...

S Národní soutěží muzeí Gloria musaealis jsem se setkala v okamžiku, kdy již byly definovány základní požadavky, ustavena pravidla a proběhlo první zahřívací kolo. Můj přístup – porotce – zástupce Ministerstva kultury ČR – byl limitován mými teoretickými znalostmi, uměleckohistorickou profesí a znalostí tajů muzeí a galerií z břicha CES. Zaujala jsem tedy postoj poučeného návštěvníka, kdy jsem při hodnocení formu, tedy případný nedostatek profesionality (která se dá do značné míry vyučit), preferovala před případným nedostatkem obsahu (tedy myšlenky). A samosebou, tiše jsem záviděla kolegyním a kolegům a pracovníkům muzeí, zástupcům dalšího spolupořadatele, Asociace muzeí a galerií ČR: jejich rozpoznání nedostatků – nezvládnutí přechodů v prostoru, návazností, práce s textem, se světlem, případné profesní povrchnosti, neobratnosti nebo jenom obyčejné smůly.

V současnosti, kdy uběhlo pět ročníků Národní soutěže muzeí a začalo bilancování, si procházím minulé ročníky. Až na drobné a upřesňující úpravy nedoznal soutěžní ani jednací řád nějakých zásadních změn. Příjemné je jistě navýšení současného finančního ohodnocení vítěze v každé kategorii z 50 na 70 tisíc korun*. Každé z kritérií, daných pro hodnocení soutěžním řádem, je limitováno určitým počtem bodů a jejich součty se násobí sedmi porotci. Proti výraznému bodovému nadhodnocení (i podhodnocení) porotce je ještě nasazena jako záchranná brzda taktika odečtení nejvyššího a nejnižšího bodového čísla, jako v krasobruslení. Ta krasojízda, ta každoroční překvapení, která vydají vítěze dané kategorie! Pro mne zatím nejmarkantnějším je překvapení při sčítání, odečítání a násobení v právě skončeném 5. ročníku soutěže Gloria musaealis 2006: nejméně dva porotci nepokládali projekt *Arcidiecézní muzeum* Muzea umění Olomouc, přihlášený v kategorii počín roku, za tak dobrý, aby dosáhl na pomyslnou první příčku. Projekt ojedinělý, mimořádně nadčasový, unikátního kulturního významu, splňující všechny premisy v zadání pro muzejní počín, získal tak 2. místo.

Vlastně z určitého pocitu zklamání nad tímto výsledkem jsem si seřadila zpětně všechna umístění za uplynulých pět ročníků do tabulky Výsledků**. Připomenula jsem si tak každé navštívené muzeum – velké, menší, nejmenší, boha-

té, chudé, s přísunem finančních prostředků na jedné straně, s neuvěřitelnou kreativností v použití minimálních prostředků na straně druhé. Podívejte se se mnou. Státní instituce jsem od regionálních ani nemusela odsadit, obsazování míst a četnost je patrná na první pohled. V některých případech hraje vedle větších finančních možností a kreativních specialistů také „nadčasovost“, kterou mají některá státní muzea přímo „v popisu práce“ (viz Památník Lidice, VHÚ), na tu regionální muzea prostě dosáhnout nemohou. Z přehledu lze vystopovat soutěživost, pokud srovnáme údaje v počtu přihlášek všech přihlášených i neohodnocených institucí ve výroční zprávě. Ve státních institucích se točí dokola 9 muzeí a galerií; přibližně stejný počet se nikdy nepřihlásil. Drobná muzea se do celkových rekonstrukcí budov, zásadních expozičních změn, staveb depozitářů nepouští. 70 tisíc korun hlavní ceny je pro regiony jistě větším přínosem než pro příspěvkové organizace. Pokud by v tabulce byly i názvy projektů, viděli bychom, jak regionální muzea preferují v daném roce podobná „módní“ témata, jak bojují o pořadí... Řadit statistické údaje patří mezi bilancování, a tak, budete-li mít chuť, hledejte další zajímavé ukazatele ze shromážděných údajů, které vypovídají o muzeích a galeriích v Česku.

Skutečností je, že pro každé muzeum bylo dosažené místo velkým úspěchem. Báječné je, že regionální muzea bodují, každé umístění na dlouhé loňské pásce 34 muzejních institucí je i bez omračujících obsazení předních míst zázračné, mají se čím pochlubit veřejnosti, svému zřizovateli. Získávají tak prestiž a váhu ve svém regionu, a možná, kdo ví, taková zpráva zřizovatele přesvědčí, že je dobré přestavět, rozšířit, postavit. Proto se v 6. ročníku zase přihlásí.

Protože při troše štěstí přece vyhrát může každý...

Marcela Stránská

* které se odboru muzeí a galerií MK podařilo prosadit při provádění změn v nařízení vlády o oceněních v oblasti kultury, udělovaných MK ČR ve znění nařízení vlády č. 98/2006 Sb./č. 5/2003 Sb.

**také údaje ve výročních zprávách národní soutěže muzeí Gloria musaealis.

Výsledky 1. – 5. ročníku Národní soutěže muzeí Gloria musaealis
kategorie značeny: Muzejní výstava roku I, Muzejní publikace roku II, Muzejní počín roku III

	2002	2003	2004	2005	2006
Moravská galerie v Brně	zvláštní ocenění/II		2. místo/II	3. místo/II	1. místo/II
MSBJ Jablonec			1. místo/III		
Muzeum umění Olomouc					2. místo/III
MZM Brno			3. místo/I		
Národní muzeum Praha		zvláštní ocenění/I	zvláštní ocenění/III		2. místo/I
Národní technické muzeum Praha		2. místo/I zvláštní ocenění/II		3. místo/III zvláštní ocenění/III	1. místo/III
Památník Lidice		2. místo/III	1. místo/II + VHÚ Praha		zvláštní ocenění/I + VHÚ Praha
Technické muzeum Brno		1. místo/I 3. místo/III			3. místo/III zvláštní ocenění/II
Vojenský historický ústav Praha	2. místo/I 3. místo/III	1. místo/III	1. místo/II/ + Lidice	ICOM Berlín	zvláštní ocenění/I +Lidice
Židovské muzeum Praha		1. místo/II		zvláštní ocenění/II	ICOM
Hornické muzeum v Příbrami	1. místo/III				
Krajské muzeum Cheb			2. místo/I		
Krajské muzeum Sokolov	2. místo/II		2. místo/III	1. místo/II	
Muzeum Brněnska				2. místo/I 2. místo/III	
Muzeum hl. m. Prahy				2. místo/II	
Muzeum Karlovy Vary					3. místo/II
Muzeum Komenského Přerov	zvláštní ocenění/II				
Muzeum Mělník					2. místo/II
Muzeum města Brna		2. místo/II	ICOM		
Muzeum města Ústí nad Labem			zvláštní ocenění/III		zvláštní ocenění/I
Muzeum Novojičínska a Město Příbor					zvláštní ocenění/III
Muzeum středního Pootaví Strakonice			3. místo/II		
Muzeum východních Čech v Hradci Králové	1. místo/II 3. místo/I				1. místo/I
Národní zemědělské muzeum, Praha					3. místo/I
Regionální muzeum Jičín	1. místo/I				
Regionální muzeum Teplice			3. místo/III		
Regionální muzeum v Jílovém	zvláštní ocenění/III				
Slovácké muzeum Uherské Hradiště		3. místo/I			
Středočeské muzeum Roztoky				1. místo/III	
Vlastivědné muzeum Jesenicka				3. místo/I	
Vlastivědné muzeum v Šumperku				1. místo/I	
Východočeské muzeum v Pardubicích			1. místo/I		
Západočeské muzeum v Plzni		3. místo/II			

Tabulku zpracovala: Marcela Stránská

Rozhovor

Mamuti a audiovize aneb krátké nahlédnutí do zákulisí „Lovců mamutů“

Dne 11. října 2006 se rozzářila světla, roztočily disky v 8 DVD přehrávačích, rozšuměly 3 data projektory se 7 projekcemi coby výdobytky moderní doby, aby pomohly návštěvníkům právě otevřené výstavy „Lovci mamutů“ v hlavní budově Národního muzea v Praze přenést o cca 30 tisíc let do minulosti.

Na problematiku použití audiovizí, které skvěle dotvářejí atmosféru pravěku v této hojně navštěvované výstavě, jsme se zeptali Ing. Blanky Kreibichové, spoluautorky výstavy.

Výstava obsahuje až netradičně mnoho audiovizuálních prvků. Byl to i původní záměr?

Jedním slovem? Ano.

Četla jsem skvělý scénář předchozí velké výstavy

„Zlatý věk médií“ a bohužel právě z audiovize například ve střední části zůstalo minimum. Tak jsme si řekli - v „naší“ výstavě bychom chtěli „neslevit“.

V zápětí se ale objevily problémy s chátrajícím muzeem, úbytkem záložních finančních zdrojů, a nebylo k dispozici víc než aktuální hromádka peněz na stole. Přitom předchozí výstavy měly rozpočty daleko vyšší. Tak autorský tým Lovců mamutů čerpal ryze z vlastních nápadů, možná jen s větším důrazem na jejich realizaci. Nakonec je ve výstavě audiovizí o trošku míň, ale na devadesát procent je tam to, co jsme chtěli - díky osobním invencím všech členů a úžasné tvůrčí atmosféře. Dalo by se říci, že sponzory se v určitých slova smyslu stali všichni. Ve finále jsme finanční náročnost projektu snižovali i tím, že jsme některá zařízení pro výstavu dostali „jen“ zapůjčené.

Co vás inspirovalo, měli jste nějaké zkušenosti z jiných výstav?

Pracovat v muzeu a nemít povědomí o výstavách asi nejde. Všichni jsme už měli víceméně nějakou příležitost. Tým architektů je například autorem realizace divácky úspěšné výstavy Voda a život. Já osobně jsem se podílela i na několika výstavách zahraničních, ale ty většinou nebyly příliš interaktivní. Práce na „Lovcích“ byla úplně něco nového. Zkušenější kolega nám doporučil realizátora audiovize, s nímž byla vynikající komunikace, který „sršel nápady“, stačilo je jen korigovali s možnostmi muzea. Byli jsme se podívat i v nově otevřeném brněnském Antroposu, kde je stálá expozice paleolitu a také v Bratislavě, kde byla krátkodobá výstava o mamutech, *Mamuti na Slovensku*, ale koncipovaná z pohledu mamutů, ne jejich lovců. Obě výstavy byly dobře zpracované, přehledně, graficky, prostorově, ale „klasicky“. A možná právě toto nás utvrdilo v tom, že „naše“ výstava, která je zaměřena na člověka z období gravettien, musí být udělaná jinak a to i díky audiovizím.

Jaké jsou reakce na takovéto pojetí výstavy o životě pravěkého člověka v Národním muzeu?

Po otevření výstavy se vyrojilo spousta názorů typu „to je skvělé, konečně něco jiného v muzeu!“ a na druhou stranu „to je teatrální, to je levné, podbíživé...“.

Já si myslím, že tato výstava byla plánovaná pro širokou veřejnost, měla zaujmout, přitáhnout návštěvníky, kteří budou tématem i zpracováním zaujati, osloveni. Pak jim můžeme připomenout historii národa, rozšířit dějepisné znalosti a vrátit je k četbě, protože v rámci doprovodných programů pořádáme přednášky, výtvarné soutěže a také prodej knížek s tématem doby. Tím že veřejnost nalákáme na „nějakou teatrálnost“ jí můžeme rozšířit obzory, nějakým způsobem jí obohatit, a to je jistě pozitivní.

Také každá výstava chce „něco“ a já mám za to, že k této výstavě se „teatrálnost“ hodí. Prezentované období je hodně historicky vzdálené, není možné je podrobně zmapovat ze všech úhlů pohledu. Jeho poznatelnost je dána jen rekonstrukcemi kusých archeologických nálezů a analogiemi s dosud žijícími přírodními národy a to nám dává prostor k fantazii. K tomu může audiovize dopomoci. Ostatně ohlasy veřejnosti tomu nasvědčují.

Obrátilo se na nás s prosbou o spolupráci muzeum Eduarda Štorcha, ozývají se knižní vydavatelství a dokonce se o toto téma zajímají filmové ateliéry, s ideou natočit seriál o lovcích mamutů. Ne vše bereme vážně, ale kolik času

uplynulo například od filmové trilogie z pravěku *Lovci mamutů, Na velké řece a Osada Havranů?*

Jak je to s údržbou audiovizuálních zařízení ve výstavě? Jak to zvládá technika a lidé?

Zvládat techniku v téměř nepřetržitém provozu je náročné. Je to i tím, že jsme se rozhodli audiovizi zrealizovat v maximu nápadů, a tudíž jsme museli finančně snížit požadavky na jejich provedení. Například možnost vše pohodlně centrálně řídit z jednoho místa ustoupila pěti centrům, která se musí spouštět zvlášť.

Technika zatím vydržela, i když je namáhána osm až deset hodin denně, třicet dní v měsíci. Měnili jsme 3 lampy v projektorech, kalibrovali 2 barevné projekce a nahradili některé DVD přehrávače.

Jak se audiovizuální výstava zamlouvá dozoru, který je přeci jen zvyklý na „klidnější prostředí“?

Výstavu obsluhují dvě skupiny, které byly speciálně vyškoleny pro provoz zařízení. K veškeré technice byl vytištěn obslužný manuál, kdyby někdo „vypadl z role“. Zpočátku se „vychytávaly“ drobné problémy spíše spojené s přístupem k technice jako takové, dnes už vše běží hladce. Je to o technikovi, který dohlíží na chod výstavy každý den a proškolené obsluze.

Jinak si myslím, že zvuky ve výstavě jsou pojaty celkem nevtíravě a dozoru nevadí. Záměr byl udělat audio natolik citlivě, aby v „našem pravěku“ jedinec vydržel celý den.

Otázka na závěr – jak se díváte na využívání audiovizí ve výstavách a expozicích našich muzeí?

Je třeba zvážit co se od věci očekává – asi bych pro stálou expozici audiovizi v míře jak je tomu u „mamutů“ nedoporučovala, protože se to okouká. Ale určitě by tam mohl být minimálně monitor s pořadem, kde by bylo dané téma zpracované. Projít dnes kolem panelů, přečíst si text, zhlédnout předměty, to je už nedostačující. Jinak je to u krátkodobějších výstav, tam se dá trochu popustit uzdu fantazii a uplatnit více neformálních nápadů.

Takže audiovize ano, ale s citlivým přístupem k tématu a době trvání výstavy.

Děkuji za rozhovor.

Za čtenáře Věstníku se ptal a fotografoval

Michal Janiš

Apropó, ulovit mamuta můžete v Národním muzeu až do 2.9.2007!

Připravuje se (semináře, konference, sympozia)

V. Vědecká konference „Tradice a současnost železářské výroby“

V září 1995 se konala v Muzeu Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech první úspěšná pracovní konference na téma „Tradice a současnost železářské výroby“, na které bylo předneseno mnoho podnětných příspěvků, vydaných později v samostatném sborníku našeho muzea.

Jedním ze závěrů konference bylo rozhodnutí účastníků, pokračovat v tradici odborných setkávání k problematice železářství také v budoucnosti. Proto se v letech 1998, 2001 a 2004 uskutečnila pokračování setkání odborníků,

kterí se touto problematikou zabývají. I z těchto setkání byly vydány sborníky přednesených referátů.

V roce 2007 bychom se rádi věnovali tématu železářství i v rovinách: dokumentace železářské výroby v českých muzeích, problematiky získávání hmotných dokladů výroby, jejich konzervace a restaurování, záchrana památek v terénu, spolupráce s výrobními závody a firmami, perspektivy a možnosti výzkumu. Uvítáme i Vaše příspěvky o významných osobnostech sféry odborné a vědecké, komerční

i podnikatelské, příspěvky dokladující vývoj, vznik i zánik firem v jednotlivých regionech, ale i referáty vztahující se k danému tématu jiným způsobem.

Konference se uskuteční ve dnech 3.–5. října 2007 v prostorách Muzea dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech.

Těšíme se na Vaši účast. Součástí konference bude otevření výstavy věnované výsledkům výzkumu funerární železné a litinové plastiky a nebude chybět ani návštěva vodního hamru v Dobřívě.

Miroslava Šandová

Zprávy z konferencí a seminářů

Konference Muzeum a škola 2007

Ve dnech 21.–22. března 2007 se uskutečnil již třetí ročník nové řady konferencí Muzeum a škola v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně. Navázal tak na konference Muzeum a škola z let 2003 a 2005. Třetího ročníku konference se zúčastnilo více než sedmdesát muzejníků, pedagogů a pracovníků v oboru kultury a školství z celé republiky. Aktivní spolupráce muzeí a galerií se školami a veřejností vůbec je dnes naprosto nezbytnou součástí činnosti těchto institucí. Přes nedostatek odborně vzdělaných pracovníků, vyškolených pro práci s veřejností, jsou muzea schopna nabízet školám hodnotné programy jako doplněk výuky. Stále však platí, že provázanost projektů s konkrétními potřebami či možnostmi školy mnohdy chybí. Proto muzejníky zajímá názor pedagogů na konkrétní problémy spolupráce těchto dvou institucí. Konference se stala místem, kde muzea mohou školám představit svoji činnost a zaujmout je pro své aktuální i plánované akce.

Program konference Muzeum a škola 2007 jsme rozdělili do několika tematických bloků. První blok zahrnoval teoreticky zaměřené příspěvky z oblasti muzeologie. Největší počet příspěvků na konferencích Muzeum a škola pravidelně představují zprávy, informující o projektech uskutečněných v jednotlivých muzeích. Jde o jakousi burzu nápadů, ve které se kolegové vzájemně informují o svých projektech pro veřejnost, od jednorázových doprovodných programů a akcí, až po dlouhodobé strukturované projekty. Z oblasti dlouhodobých projektů zaujal posluchače například příspěvek Jaromíra Poláška z Muzea Beskyd. Příjemným překvapením bylo pro mnohé z účastníků seznámení s komponovaným projektem Muzea Brněnska, kde Josef Večeřa pracuje podnětným způsobem s dětským návštěvníkem v muzejním

areálu Památníku Mohyla míru. Příkladnou ukázkou dlouhodobé spolupráce se školami byla prezentace Marcely Štýbrové ze Západočeské galerie v Plzni. Již tradičně vysoce byl účastníky ohodnocen projekt Regionálního muzea a galerie v Jičíně. Jedním z velkých muzejních projektů pro školy byl výstavní projekt Labyrint z Muzea Kroměřížska. Náplní dopoledního programu druhého dne byla prezentace doprovodných projektů k aktuální výstavě lektorského oddělení Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně na téma KRASOHLÉD – aneb Jak trávil volný čas moji předkové. Výstava vznikla ve spolupráci s učiteli a žáky zlínských škol. Výstava i prezentace výsledků projektového vyučování se staly osou druhého dne letošního ročníku konference a posloužily jako modelový příklad úspěšné spolupráce muzea a školy. Stěžejní referáty letošního ročníku konference, hodnotící využití rámcových vzdělávacích programů pro spolupráci muzea a školy a potenciál partnerství mezi muzeem a školou autorek Alexandry Brabcové a Markéty Pastorové (VÚP Praha) byly doplněny pracovními dílnami. Díky zapojení účastníků do procesu dílení, nebyla konference pouhou přehlídkou projektů a výčetem úspěchů i neúspěchů na poli spolupráce muzea a školy, ale pracovním setkáním, které přineslo nové impulsy pro další rozvoj.

Závěrečná diskuse prokázala, že konference nabídla účastníkům množství podnětů a témat k řešení. Naší snahou bude v tomto způsobu setkávání nadále pokračovat. Odborné příspěvky budou otištěny ve sborníku, který vyjde do konce roku 2007. Další ročník konference plánujeme na jaro 2009.

Blanka Petráková

Nové stálé expozice

Nová stálá expozice na hradě Špilberku

Účastníci Brněnské muzejní noci dne 19. května měli příležitost být prvními návštěvníky nově otevřené stálé expozice o historii a současnosti ohňostrojného umění, která pod názvem VULCANALIA doplnila systém stálých expozic Muzea města Brna na hradě Špilberku.

Tato expozice postihuje nový fenomén, jímž se město Brno stále více prosazuje na domácí ale i zahraniční scéně, jímž je ohňostrojné umění. Již desátý ročník mezinárodní přehlídky ohňostrojů IGNIS BRUNENSIS, konaný pravidelně ve druhé půli května jako součást festivalu „Brno – město uprostřed Evropy“, inspiroval hlavního producenta obou těchto kulturně společenských akcí – reklamní společnost SNIP&Co – k vytvoření uvedené expozice v místech historického i současného odpaliště brněnských ohňostrojů. Její ideou je zobrazit lidské směřování od plamene k alchymii a hermetismu, od symbolu ke komplikovanému ohňostrojnému umění a přiblížit počátky

vzniku a výroby ohňostrojných efektů i komponovaných ohňostrojů až po současné ohňostroje jak v obrazové statické, tak i multimediální podobě. Expozice ukazuje i historii ohňostrojství v Brně a zejména pak historii a současnost soutěžní přehlídky IGNIS BRUNENSIS. Je koncipována do několika zastavení v této oblasti efemérní tvorby: Počíná se symbolickým obrazem nekonečného, člověka a element ohně zrcadlícího prostoru, následuje směřování od ovládnutí ohně přes alchymii a hermetismus k výrobě ohňostrojných komponentů, pokračují vrcholně barokní oslavy korunovací, míru, náboženských událostí ve spojení s hudbou (Londýn – G. F. Händel, Brno – oslavy korunovace císaře Leopolda)

včetně příkladů ohňostrojného náčiní. Další zastavení zobrazuje Furtenbachovo ohňostrojné theatrum jako pokus o rekonstrukci raně barokní zahrady na půdorysu zvěrokruhu s mechanikou, kostýmy a modlitbou ohněstrůjců. Zbývající dvě zastavení pak představují na mapě světa živou i nově

se rozvíjející tradici ohněstrojných festivalů s obrazovou dokumentací ohněstrojného umění v minulosti i současnosti a deset let cesty jihomoravské metropole k mezinárodně uznávanému festivalovému místu světového ohněstrojného umění s příklady tvorby našich významných autorů – ohněstrojných designérů Jaroslava Štolby a Ivana Martinka, rekonstrukcí a komponovaných skladeb ve fotodokumentaci a videozáznamech.

Expozice VULCANALIA vznikla ve spolupráci reklamní společnosti SNIP&Co, Muzea města Brna a emeritní historičky tohoto muzea, paní Mileny Flodrové s významnou odbornou pomocí obou jmenovaných ohněstrojných designérů. Autorem výtvarně prostorového řešení je Ing. arch. Jan Konečný. Projekt je spolufinancován Evropskou unií z programu SROP, Jihomoravským krajem a statutárním městem Brnem.

Pavel Ciprian

Pozvánky na výstavy

Zmizelé Chebsko

Krajské muzeum Karlovarského kraje p. o., Muzeum Cheb
20. června – 7. října 2007

Výstava dokumentuje proměny bývalého politického okresu Cheb po roce 1945, kdy plánované i neplánované osídlovací vlny nedokázaly nikdy na nově zabydlované Chebsko přivést více než polovinu původního stavu obyvatel. Kdysi líbezná a zabydlená Chebsko se v důsledku nuceného vysídlení původních obyvatel postupně proměnilo v Bohem opuštěné pohraničí a uprostřed civilizované Evropy vznikl dosud neznámý a nevidaný jev – podivně zpusťosený a rozvrácený meziprostor kompletně vyklízeného života. Administrativně správní kosmetické úpravy byly jedinou odpovědí na opuštěné a zpusťosené vesnice. Z původních 61 předválečných samostatných obcí bylo do roku 1980 úředně zrušeno 50 obcí. V počtu zůstalých jedenácti správních sídelních jednotek pak zmizel hrůzný fakt, že do roku 1990 bylo na Chebsku zcela zničeno či srovnáno se zemí 30 obcí a osad. Zmizelá místa po roce 1945 najdeme již jen na starých mapách a fotografiích. Z paměti se začínají ztrácet nejen jejich původní německé, ale i nové české názvy. Vý-

stava se proto pokouší o doložení paměti tohoto regionu tak, abychom nevyvázání z této paměti dokázali novým poutníkem po cestách zmizelého Chebska alespoň odpovědět.

Součástí výstavy bude také připravovaná stejnojmenná publikace a informační databáze, která zůstane návštěvníkům přístupná i po skončení výstavy.

Výstava Zmizelé Chebsko bude slavnostně otevřena 19. června a potrvá do 7. října letošního roku. Autorem scénáře výstavy je PhDr. Jaromír Boháč a výstavu připravilo chebské muzeum ve spolupráci se Společností Aloise Johana.

Realizaci celého projektu je finančně podpořena z grantových programů INTERREG IIIA a Česko - německého fondu budoucnosti. Přeshraničním partnerem projektu je Muzeum Smrčín ve Wunsiedlu.

– dle zaslaných materiálů

Otto Potsch: Šroťácci

Šustalova vila – Regionální muzeum v Kopřivnici, o.p.s.
21. června – 26. srpna 2007

Rakouského umělce Otto Potsche už možná někteří návštěvníci českých muzeí a galerií znají díky putovní výstavě **V jantaru zakleto**. Na makrofotografiích zde byly k vidění různé druhy pravěkého hmyzu v kouscích vybroušeného jantaru. Kopřivnické muzeum za spolupráce s Rakouským kulturním fórem v Praze představuje další část umělecké tvorby všeučelce Otto Potsche.

Narodil se 20. září 1938 ve Vídni, ale vyrůstal v nedaleké obci Wolkersdorfu. Otec Matthias, kapelník a brusič jantaru, malého Ottu zřejmě inspiroval, aby se taktéž vyučil tomuto řemeslu. Za řemeslnou dovednost a zálibu v detailu dnes Otto Potsch vděčí svému učiteli Josefu Trägerovi, uznávanému vídeňskému mistru ve zpracování slonoviny a jantaru. Už v devatenácti letech, dva roky před složením mistrovské brusičské zkoušky, se Potschovi jako prvnímu evropskému umělci podařilo zhotovit ze slonoviny „čínskou zázračnou kouli“. Rozluštil tak po staletí střežené tajemství starých čínských mistrů sochařů slonoviny. Dokonce se mu ji podařilo vyrobit i ze složitě opracovatelného rakouského jadeitu (Edelserpentin), v jehož zpracování je skutečný odborník. V roce 1966 vybudoval v prostorách wolkersdorfského zámku svou uměleckou dílnu. Nejraději vytváří zvířecí motivy. Už od svého mládí Otto Potsch sbíral vše, co souviselo s jeho povoláním a uměleckým zaměřením. V letech

1976 až 1980 za podpory své rodiny zřídil v Bernsteinu Muzeum hornin (Felsenmuseum), aby své sbírky zpřístupnil veřejnosti. Otto Potsch je nejen všestranný sochař, ale zabývá se rovněž malířstvím a hudbou.

Před několika lety začal sbírat staré železo: kola, řetězy, pluhy a vše, co se dalo najít na selských statcích a skládkách železného šrotu. S rozbrušovačkou, svářečkou a dalšími kovářskými nástroji pak začal formovat bizarní sochy s různými detaily. Otto Potsch se nesnaží nijak zakrývat starobu materiálu, se kterým pracuje. Pokroucené trubky a kapoty vozů jsou využity pro výsledný tvar díla. Jeho představy vznikají až při pohledu na hromadu šrotu. Místy zrezivělé části a syrovost materiálu jsou součástí umělecké ideje. Otto Potsch oživuje něco starého, nepotřebného. Předměty přetvořené v sochy a plastiky „šroťáčků“ tak prožívají svůj návrat do povědomí společnosti.

Výstava v Kopřivnici je jedinečnou příležitostí v České republice, jak Potschovy umělecké skvosty ze železného šrotu shlédnout. Předtím ta možnost byla pouze v zahradě Rakouského velvyslanectví (léto 2004). Na podzim 2007 Otto Potsch chystá ještě poslední výstavu v Německu a pak už chce tento sedmdesátiletý umělec v klidu odpočívat.

Jan Ražnok

Valašská madona po 112 letech opět v Praze

Novoměstská radnice v Praze do 1. července 2007

Na Novoměstské radnici v Praze právě probíhá výstava obrazů českého malíře Adolfa Liebschera (1857 – 1919), člena tzv. Generace Národního divadla.

Na výstavě je mimo jiné poprvé po 112 letech opět v Praze vystaven kultovní obraz konce 19. století Valašská madona. Tento trojdielný rozměrný obraz byl poprvé vystaven v rámci Národopisné výstavy československé v roce 1895, kde se stal velkým hitem. Později se vrátil na Valašsko, kde dlouhá léta zdobil kapli sv. Cyrila a Metoděje na vrcholku památného Radhoště.

Kromě tohoto obrazu je vystaveno na 140 obrazů představujících výběr z díla Adolfa Liebschera. Jsou rozděleny do devíti tématických oblastí (návrhy na výzdobu Národního divadla, České elegie, historická malba, portréty, užitá grafika a ilustrace, dekorativní malba - výzdoba budov, náboženská tematika, žánrová malba a krajinomalba) a doplněn fotoreprodukce rozměrných děl, které nelze přemístit. Vystavená díla jsou zapůjčena z několika pražských muzeí a ze soukromých sbírek.

K výstavě je vydána doprovodná publikace, která přináší první shrnutí a zhodnocení díla tohoto všestranného umělce.

Záštitu nad výstavou převzala starostka městské části Prahy 2 Jana Černochová. Malíř A. Liebscher je do jisté míry malířem této městské části, neboť zde dlouhá léta žil a tvořil. Památkou na něj jsou např. nástropní malby v hlavním sále Národního domu na Vinohradech nebo výzdoba kaple Zemské porodnice v Apolinářské ulici.

Výstavu pořádá Sdružení Liebscher, o.s. za podpory městské části Prahy 2 a Magistrátu hlavního města Prahy. Více informací o ní najdete na: www.sdruzeni liebscher.cz.

Informace o Adolfu Liebscherovi:

11. března uplynulo 150 let od narození malíře Adolfa Liebschera (1857 – 1919), člena tzv. Generace Národního divadla. Jeden z nejpůvodnějších umělců své doby byl žákem Uměleckoprůmyslové školy ve Vídni. V Praze se uvedl

vytvořením osmi lunet ve spojovací chodbě Národního divadla a proslavil se zejména jako dekorativní malíř. Mezi jeho práce patří např. výzdoba hlavního sálu Národního domu na Vinohradech, průčelí radnice v Kolíně, alegorie Uhlí a železo pro zasedací síň radnice v Kladně, či osm nástropních alegorií v hlavním sále Spolkového domu ve Vyškově. Spolu s bratrem Karlem Liebscherem (1851–1906) je autorem dioramatu Boj studentů se Švédy na Karlově mostě, které vzniklo pro pavilon Klubu českých turistů na Jubilejní zemské výstavě roku 1891; dnes je obraz součástí známého petřínského bludiště.

Adolf Liebscher byl činný téměř v každé oblasti malířské tvorby – od výzdoby kostelních interiérů (kostel Nanebevzetí P. Marie ve Zlonicích, kostel sv. Jakuba v Ratenicích) a návrhů vitrají (kostel sv. Ludmily na Vinohradech, kostel Nanebevzetí P. Marie v Poděbradech) až po drobné kresby. Širokému publiku byl známý také ze

stránek dobových časopisů a jako ilustrátor děl Jaroslava Vrchlického či Svatopluka Čecha. Velkou oblibu si získaly i jeho idylické výjevy žánrového a náboženského charakteru, které byly často barvotiskově reprodukovány – např. Valašská Madona nebo dva obrazy na téma Prodané nevěsty Bedřicha Smetany. Uplatnil se také jako portrétista (vytvořil i podobiznu císaře Františka Josefa I.) a jako krajinář je zaujala zejména krajina v okolí Všenor, Jindřichova Hradce a Poštějna. Jeho časté výlety na Moravu daly vzniknout mnoha menším žánrovým obrazům a studiím folklorního rázu.

Adolf Liebscher vycházel ve své tvorbě především z vídeňského neobaroku a pozdního romantismu; z jeho českých současníků ho ovlivnil zvláště Vojtěch Hynais. Svému osobitému stylu zůstal věrný i po nástupu secese a symbolismu na přelomu 19. a 20. století. Následující generací byly jeho práce zavrhovány jako projev konzervatismu, vlastenecké sentimentality a uměleckého rutinérství a během 20. století pak upadl téměř v zapomnění.

Petr Kalač

Jak se rodí večerníčky

Moravské zemské muzeum – Dětské muzeum, Dietrichsteinský palác
16. května – 27. října 2007

Mimo jiné i hlasité oslavy 40 let vysílání televizního Večerníčku nás přivedly k úvaze, že by bylo vhodné tuto problematiku představit hlouběji, nejen jako přehlídku oblíbených večerníčkovských a pohádkových postaviček. Rozhodly jsme se seznámit děti s tím, jak doopravdy animované filmy vznikají. S historií a vývojem animovaných filmů i s nejnámějšími tvůrci se mohou návštěvníci seznámit z brožurky, kterou – jako ke všem svým projektům, i k této výstavě – Dětské muzeum připravilo.

Veškerý záznam pohybu – film i televizní vysílání – je založen na vlastnosti našeho zrakového vnímání. Při pozorování pohybu se v našem oku překrývají dva obrazy – ten, který jsme zachytili před jednou desetinou sekundy a ten, který vidíme právě v tomto okamžiku. Díky této vlastnosti vidíme souvislý pohyb a ne řadu jednotlivých obrázků. Tuto vlastnost lidského zraku popsali již v roce 1824 anglický uče-

nec Peter Mark Roget, následně ji pak vědecky vysvětlil známý český fyziolog Jan Evangelista Purkyně (1787–1869).

V průběhu 19. století se řada vynálezců věnovala pokusům o sestavení přístroje k předvedení souvislého pohybu. Prodávaly se pod různými jmény: kinesiskop, stroboskop, bioskop, zoetrop a podobně. Všechny pracovaly na stejném principu. Skládaly se z velkého válce nebo kola s připevněným pásem papíru nebo pergamenu s kreslenými obrázky, znázorňujícími několik postupných fází pohybu. Replika jednoho takového přístroje umožní návštěvníkům prohlédnout si rozfázovaný pohyb rozkreslený na papírovém pásu v klidu i v pohybu.

V úvodní vitrině si mohou návštěvníci prohlédnout staré filmové kamery a televizní přijímač z 50. let 20. století ze sbírek Technického muzea v Brně.

Další části výstavy představují formou interaktivních stanovišť jednotlivé fáze výroby animovaných filmů. Návštěvníci si mohou vyzkoušet tvorbu technického scénáře, výrobu loutek, rozkreslovat fáze pohybu na prokreslovacím stole, pokusit se skládat a pohybovat postavíčkami z ploškového filmu na snímáči kleci či animovat dřevěné loutky a vyzkoušet si tak, jakou pečlivost a trpělivost filmová animace vyžaduje.

Připraven je i jednoduchý program k počítačové animaci, i když ve skutečnosti se animované filmy počítačem pouze kolorují. Při práci s animačním programem si však návštěvníci jasně uvědomí, kolik drobných, ale přesných pohybů a kolik obrázků je zapotřebí, aby se postavíčka dala do pohybu. Další stanoviště je věnováno ozvučení filmů. Děti samy si mohou pod vedením lektorek nahrát filmové zvuky – různé ruchy i dialogy – k připravené krátké filmové sekvenci.

Celou výstavou návštěvníky provázejí originální scéný z animovaných filmů, z nichž zaujmou zejména velké scéný a řada rekvizit z filmů o Patovi a Matovi, originály scénářů, ploškových loutek a další materiály, které stejně jako prosvětlovací stůl či snímáči klec pro aktivity návštěvníků zcela nezištně zapůjčily Ateliéry Bonton Zlín. Dominantou prostoru je pak loutka Pučmelouda a dalších hmyzích hrdinů večerníčkového seriálu Příběhy včelích medvídků, jejichž autorem je Ivo Houf.

Další část výstavy je věnována televiznímu vysílání pohádek. Starší si jistě pamatují pohádky, uváděné Štěpán-

kou Haničincovou a čertíkem Bertíkem. Podobný výstup živého herce s maňásky si mohou návštěvníci sehrát a snímat funkční televizní kamerou s výstupem do televizního přijímače. Celé funkční televizní ministudio zapůjčila do výstavy Česká televize, studio Brno. To, že spolupráce mezi brněnským televizním studiem a Moravským zemským muzeem probíhala již v minulosti, dokumentují loutky ze sbírek divadelního oddělení MZM, které vystupovaly v televizních filmech. S historickými loutkami z muzejních sbírek natočilo například filmy Kníže Maxmilián (1978), Don Šajn (1984), cyklus příběhů Černé hodinky (1984) a sérii krátkých filmů Toulky (1993).

Pouze krátkým textem pak připomínáme i málo známý fakt, že i v Brně v letech 1947–1963 pracovala 3 studia krátkého filmu, z nichž studio na Jiráskově ulici se věnovalo filmu kreslenému. Brněnskou zajímavostí je také fakt že profesor rostlinné anatomie Vladimír Úlehla začal ve 20. letech 20. století jako první experimentovat se snímáním růstu a pohybů rostlin pookénkovou kamerou. Jeho následovníkem, který si vydobyl na tomto poli světový věhlas byl profesor Jan Calábek.

Naše výstava je opět projektem „pro celou rodinu“. Nabízí hru i nové informace. A měla by být také připomenutím, že česká animovaná tvorba patří pro svoji osobitou poetiku a precizní animaci na špičku v oboru, kde se od svého vzniku udržela dodnes. České animované filmy získaly řadu ocenění na světových festivalech a filmových přehlídkách a znají je diváci na celém světě.

Eva Jelínková

Kloß – Knödel – Knedlík

Městské muzeum Deggendorf Bavorsko

29. dubna – 21. října 2007

Když mne v září loňského roku oslovila ředitelka Stadtmuseum Deggendorf Birgitta Petschek-Sommer s nápadem uspořádat přeshraniční výstavu s tématem knedlík, byla jsem velice rozpačitá. Ale kývla jsem a spolu s Brigitte Korn, ředitelkou Haus der fränkischen Geschichte na hradě Abenberg, tak vznikla myšlenka představit knedlík jako součást nejen společné kulturní historie Čechů, Bavorů a Franků.

Poslední dubnovou neděli 29. dubna 2007 jsme v Deggendorfu tuto výstavu slavnostně otevírali, v příštím roce bude prezentována ve Francích a v roce 2009 i u nás v Chebu.

Až při práci na přípravách této akce jsem si plně uvědomila, že knedlík – Kloß – Knödel je nejen oblíbeným pokrmem Čechů, Bavorů a Franků, ale i Durynců, ve Falci, na Slovensku, Rakousku či Slovinsku. Že skutečně je součástí středoevropské sounáležitosti i dokladem často nejednoduchých vztahů mezi Čechy a Bavorsky. Ale také jak hluboko je i zakořeněn v kultuře běžného života.

Historické pověsti Deggendorfu připomínají rok 1266, kdy starostova žena hozeným knedlíkem zahrnala špeha vojsk Přemysla Otakara II., který město obléhal. Obdobná historka je situována do roku 1430 při obléhání husitskými vojsky. Prostě město nehladoví, když může knedlíky zahánět oblehatele. Pak se nemůžeme divit, že Deggendorfský knedlík je staven na vrchol zdejší kulinární dovednosti. Z 18. století jsou i „knedlíkové historky“ z Ambergu – také mající vztah k Čechům. Na výstavě je i prezentována novodobá, v celém světě medializovaná, historie střílení knedlíků z roku 1967 v bavorském Pasingeru, kdy se střílelo zvláštním prskem proti stíhačkám Starfighter, které dělaly neúnosný hluk

obtěžující obyvatele městačka. Hezké příběhy, že?

Moderně rekonstruovaná budova muzea je známa svou zajímavou historickou expozicí a svými nekonvenčními výtvarnými výstavami. Celé patro věnované naší výstavě představilo v moderně pojeté expozici jen zlomek toho, co naše muzea mají k dispozici. Expozice, nazvaná nadzvedávání pokliček z bavorských hrnců na knedlíky názorně předvádí knedlíkovou kuchyni, je vtipnou přehlídkou hrnců na vařeni, mis, vařeček, kráječů a řezaček, lisů, kuchařských knih, reklamních plakátů, ale i současných knedlíkových polotovarů a mouk. Nabízí zajímavý odraz tématu ve výtvarném umění, sochařství (v historické části města byla odhalena i moderní socha vrhačky knedlíků), novinové karikatury či dobových a současných pohlednicích. Překvapující je stále aktuální ohlas knedlíků v populární a lidové hudbě. Mne potěšilo, když prý snad nejslavnější „knedlíková“ píseň 19. století říká, že Češky umí nejlépe vařit knedlíky švestkové.

Tematické popisky, stejně jako info texty a letáky jsou samozřejmě dvojjazyčné, a byly i kvalitně přeloženy do češtiny. Nechybí samozřejmě ani místnost pro školení a kurzy přípravy knedlíků.

Je připravený bohatý doprovodný program. Pro školní třídy „Školení pro knedlíkology“, o prázdninách i kurs vaření knedlíků. Dospělí mohou získat i ve zvláštním kuchařském kurzu Deggendorfský knedlíkový diplom, na Mezinárodní den muzeí byla připravena mimořádně pestrá degustace pro návštěvníky. Jsou připraveny 4 varianty procházky městem nejen o knedlících ale i historii, architektuře a vztahu Bavorsko – Čechy. To vyvrcholí 16. září Velkým knedlíkoje-

děním se specialitami kulinařskými a hudebními jak z Bavor tak Čech, kterým bude ukončen zdejší bavorsko – český kulturní týden. Rodinný den 3. října bude mít takřka charakter bramborové poutě, hlavní to suroviny zdejších knedlíků. Nebude chybět ani hostování mnichovského divadla ValentinKarlstadt Theater s jednoaktovkami s knedlíkovou tematikou.

Součástí je i kvalitně připravený čtyřbarevný katalog, který výstavu a jednotlivá témata velmi kvalitně prezentuje. Nejen příspěvky historiků, ale i výtvarným doprovodem a receptářem ze všech tří pořádajících zemí.

Osobně doporučuji českým návštěvníkům Bavorska, muzejníkům a galeristům obzvláště upřímně. Jistě je v mnohém inspiruje. Osobně se těším na spolupráci v příštím roce s Domem francké historie a zejména se bude muset zamyslet, jak za dva roky budeme v Chebu v KMKK prezentovat náš knedlík a s ním i Čechy včetně Moravy jako Knedlíkový ráj.

Eva Dittertová

Muzejním knihovnám

Muzeum Beskyd Frýdek-Místek vydalo nedávno publikaci J. Stanovského a J. Pulpána: **Střevlíkovití brouci Slezska (severovýchodní Moravy)**.

Základem pro tuto monografii byl Pulpánův rukopis „Střevlíkovití brouci Slezska“ z roku 1980, který se však v tehdejší době nepodařilo vydat. Autor v rukopisu shrnul veškerá do té doby známá data (literární prameny, sbírkové údaje muzeí i soukromých sběratelů) o výskytu střevlíkovitých na území československého Slezska, mimo rody *Carabus*, *Cychrus*, *Calosoma* a *Cicindela*. J. Stanovský později doplnil rukopis novými publikovanými údaji a faunistickými daty získanými zejména svojí sběratelskou a determinační činností v letech 1980–2006 a údaji získanými v muzeích. Zároveň doplnil i veškerá dostupná data týkající se rodů *Carabus*, *Cychrus*, *Calosoma* a *Cicindela* a údaje o bioindikacním zařazení střevlíkovitých brouků a případných kategorií ohrožení podle Červené knihy ČR. J. Stanovský také

připojil informace o ekologických nárocích druhů a možných náhradných stanovištích, nechybí ani informace o neakceptovaných družicích a informace o změně fauny střevlíkovitých v dané oblasti.

Tato práce je po velmi dlouhé době první ucelenou prací faunisticky zpracovávající širší oblast Slezska a zároveň je vysoce aktuální vzhledem k tomu, že se rozšířilo využití čeledi Carabidae pro bioindikaci změn životního prostředí, k nejrůznějším ekologicky orientovaným studiím apod.

Publikace o obsahu 160 stran obsahuje kromě barevné mapy zpracovávaného území i CD s cca 25 000 faunistickými údaji, její cena je 150,- Kč. + poštovné. Lze ji objednat na adrese Muzeum Beskyd, Hluboká 66, 738 01 Frýdek-Místek, nebo na muzeumbeskyd@telecom.cz.

Magdaléna Roháčová

Josef Musílek – český ornitolog a legionář na Sibiři

Josef Musílek (1885–1941) patří mezi nejvýznamnější české ornitology první poloviny 20. století. Do historie české ornitologie se zapsal především jako neúnnavný organizátor a popularizátor ornitologického dění, spoluzakladatel Československé ornitologické společnosti, její dlouholetý jednatel, sběratel ptačích vycpanin i vajec a autor četných příspěvků především o avifauně východních Čech. Přitom z řady podobně významných ornitologů té doby se právě o něm do současnosti dochovaly jen útržkovité zprávy a jeho životní dílo nebylo dosud plně zhodnoceno. Snad díky jeho skromnosti a možná i shodou okolností byla řada jeho zásluh zapomenuta. Mlhou nejasností bylo zahaleno také jeho mládí a roky pobytu v Rusku.

Snad nejméně pozornosti bylo dosud věnováno ornitologickým výsledkům jeho nedobrovolné cesty kolem světa, kterou započal jako voják rakousko-uherské armády a dokončil jako ruský legionář. V roce 1923 Musílek doposal knihu, která tyto výsledky shrnovala, kterou nazval „Ornitologická studia ze Sibiře a Mandžurska“ s podtitulem „Zkušenosti rus. legionáře“. Kniha však za Musílkova života nikdy nevyšla a její rukopis se ztratil. V roce 2005 byl však naprostou náhodou nalezen v Národním muzeu v Praze. Tento náález vzácného, dnes již nejen ornitologicky, ale i historicky významného dokumentu dal popud k myšlence jeho vydání a k sepsání doplňujících studií. Při hledání souvisejících historických archiválií a dalších obrazových dokumentů byla vypátrána i rodina Josefa Musílka, dosud žijící v Pardubicích. V rodinném archivu jeho dcer

byla objevena celá řada fotografií, tiskovin a také nesmírně cenné Musílkovy kresby, které měly doplňovat jeho publikaci o ptácích Sibiře a Mandžurska, a které byly rovněž považovány za ztracené. Dcery Josefa Musílka však uchovaly i jeho unikátní terénní deníky, do kterých si během let 1915 až 1920 pečlivě zaznamenával svá ornitologická bádání na cestě kolem světa, průběhy bojů, ale i osobní postřehy. Při četbě těchto deníků si plně uvědomíme v jak nezměrně obtížných podmínkách Musílek pozoroval i sbíral ptáky v oblastech ornitologicky tehdy téměř neprobádaných.

V publikaci, kterou vydalo Východočeské muzeum v Pardubicích koncem roku 2006, vychází tedy poprvé celý Musílkův text o ptácích Sibiře včetně jeho barevných kreseb, ale také další unikátní a dosud nepublikované materiály. Poprvé je zde rovněž podrobně popsána jeho životní dráha a především mládí, publikován je zkrácený přepis jeho terénních deníků z let 1915–1920 a podrobný soupis jeho sbírky ptáků, kterou přivezl domů z pětileté legionářské cesty kolem světa.

Publikace „Josef Musílek – český ornitolog a legionář na Sibiři“ vyšla jako brožovaná ve formátu B5 a v rozsahu 200 stran. Za cenu 150,- Kč ji lze zakoupit ve Východočeském muzeu v Pardubicích. Knihu lze rovněž zaslat poštou (za cenu navýšenou o poštovné cca 30,- Kč) a objednat buď e-mailem na prochazkova@vcm.cz nebo na poštovní adrese Východočeské muzeum, Zámek 2, 530 02 Pardubice.

Vladimír Lemberk

Multimediální CD ROM Českého muzea hudby

Multimediální CD ROM nazvaný **České muzeum hudby** poprvé v takovémto rozsahu nabízí komplexní pohled na významnou složku Národního muzea - České muzeum hudby a na jeho unikátní sbírky, které představují největ-

ší hudební kolekci v České republice a jednu z nejbojažnějších v Evropě.

CD ROM přináší rozsáhlý obrazový, zvukový i textový materiál. Celkem 480 fotografií zachycuje mnohé pohle-

dy, které běžně návštěvník muzea nevidí. Virtuální procházka začíná stálými expozicemi muzea. Nejprve představí hlavní budovu v Karmelitské ulici (největší a reprezentativní, nově rekonstruovaný objekt barokního kostela), dále novorenesanční budovu Smetanova muzea a barokní letohrádek, v němž sídlí Dvořákovo muzeum. Do pražských expozic je zahrnuta i Bertramka, kterou sice nespřavuje České muzeum hudby, ale kde jsou vystaveny jeho exponáty, a Památník Jaroslava Ježka zvaný Modrý pokoj. Z mimopražských expozic, které se vztahují k životu našich předních hudebních osobností, seznámí CD ROM s myslivnou v Jabkenicích, kde žil B. Smetana, s Památníkem A. Dvořáka v Nelahozevsi a Památníkem Josefa Suka v Křečovicích. Pozornost je věnována i Muzeu klavíru ve Žďáru nad Sázavou, Expozici mechanických hudebních nástrojů (hracích strojků) v Hořovicích a Památníku bratří Vranických v Nové Říši.

Dále nabízí CD ROM nahlédnutí do bohatých sbírek Českého muzea hudby, které se vystavují jen zřídka a jsou

často širší veřejnosti neznámé. K nim patří především vzácné rukopisy Smetanovy a Dvořákovy, rozsáhlá sbírka hudebních nástrojů, zajímavé ukázky z fondu ikonografie, zvukových záznamů, korespondence a tiskové dokumentace (plakáty, programy apod.). Jednotlivé exponáty jsou podrobně komentovány.

Důležitým oddílem CD ROMu je i časová osa, která ozřejmí souvislosti jednotlivých sbírkových předmětů. Zde se setkávají památky různé povahy, aby poskytl názornou představu, v kterých historických obdobích se podílely na vytváření hudební kultury. Exponáty jsou doplněny mnoha zvukovými ukázkami jednotlivých hudebních nástrojů nebo zápisů konkrétních skladeb.

CD je doplněno potřebnými informacemi pro návštěvníky muzea o otevíracích dobách, doprovodných akcích (výstavy, koncerty, akce pro školy, pronájem prostor pro společenské akce) a odkazy na aktuální webové stránky. CD je určeno cílovým skupinám od školní mládeže, přes zájemce o hudbu a umění až po odborníky, kteří zde mohou najít řadu zajímavých detailů.

- dle zaslaných materiálů

Nabídka publikací Muzea středního Pootaví

Dušan Vávra:

Pilot a zbrojář. Životní osudy pilota Rudolfa Haeringa a zbrojáře Václava Pávka od 311. bombardovací perutě
Vydáno vlastním nákladem autora v září 2006
164 stran, černobílé fotografie, cena 195 Kč

Životní osudy dvou příslušníků 311. bombardovací perutě v základních životních datech. Kniha sleduje jejich předválečnou činnost, okolnosti odchodu do odboje, polskou a francouzskou anabázi. Podstatná část je věnována válečné činnosti u perutě, závěr patří poválečnému životu v republice se všemi tehdejšími důsledky pro příslušníky našeho zahraničního letectva. Kniha je doplněna vzpomínkami kamarádů, tabulkami a fotografiemi ze soukromých alb.

Chvojka, O. – Michálek, J.:

Sídelní areály I-IV ze střední doby bronzové u Radčic-Vodňan, okres Strakonice.

Výzkumy a povrchové sběry na stavbě silnice v letech 1994-2004.

Archeologické výzkumy v jižních Čechách, Supplementum 2. Č. Budějovice-Strakonice 2004, 167 str., cena 290 Kč.

Komplexní zpracování archeologického výzkumu a jeho zhodnocení. Na celkem 4 lokalitách byly prozkoumány sídlištní (jámy, nadzemní kúlové stavby) a kultovní objekty (dlouhý příkop), z nichž pocházejí četné nálezy keramiky, bronzových předmětů a unikátních hliněných plastik (tzv. idolů).

Pavel Číp:

Rudolf F. Klapka: Dudy v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Historie, typologie, malá škola hry, návody na výrobu
Hudební nakladatelství Salve Regina, Brno 2006
223 stran, černobílé a barevné fotografie, přiloženo CD
Cena 399 Kč

Kniha přináší v českém a německém jazyce vyvážený pohled na obě oblasti dudácké, resp. gajdošské kultury v našich zemích. Je založena na celoživotních zkušenostech jednoho z našich mistrů – výrobců dud a znalců tradičních lidových řemesel.

Objednávky vyřizuje: Muzeum středního Pootaví
Zámek 1, 386 01 Strakonice
tel.: 383 321 537
e-mail: muzeum@strakonice.cz

Volná místa

Východočeské muzeum v Pardubicích

přijme do pracovního poměru

botanika

– odborného pracovníka, kurátora botanických sbírek

Požadavky:

- VŠ vzdělání se zaměřením na obor botanika
- schopnost samostatné odborné práce v oboru, zaměření zejména na regionální floristický výzkum a dokumentaci, schopnost publikovat výsledky
- praktická znalost terénních floristických metod, tvorba botanických sbírek a péče o ně
- práce s PC a uživatelská znalost programů Microsoft (Word, Excel, Access, Power Point), internetu
- jazykové znalosti (AJ, event. NJ)

Nabízíme:

- ohodnocení dle platných tarifů (až do tř. 11 dle zákona č. 143/1992 Sb. a nařízení vlády č. 330/2003 Sb. v platném znění)
- možnost odborného růstu
- nástup možný od 1. října 2007 nebo dle dohody

Kriteria, k nimž bude při výběru přihlédnuto:

- znalost významných botanických lokalit v regionu východních Čech
- praxe v oboru
- publikační a prezentační schopnosti

Příhlášky doplněné profesním životopisem, kopií dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání, příp. přehledem odborné praxe a vědecké publikační činnosti zašlete na adresu: Východočeské muzeum v Pardubicích, Zámek 2, 530 02 Pardubice **nejpozději do 31.9.2007.**

Bližší informace: RNDr. Vladimír Lemberk, vedoucí přírodovědného oddělení muzea, tel. 466 799 246, e-mail: leberk@vcm.cz.

Zprávy z metodických center

CITeM

Metodické centrum
pro informační technologie v muzejnictví

Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví, Moravské zemské muzeum

Hlavní náplň práce Metodického centra pro informační technologie představovalo v prvním čtvrtletí letošního roku konečné dolaďování a vychytávání chyb existujících modulů Demus01. Po skončení této akce, pracovně označované "Čistý stůl", budou uživatelům zdarma nabídnuty opravené verze a autorský tým se již bude plně věnovat přípravě nové generace Demusu, která už nebude vázaná na prostředí MS Access.

Nově jsme zprovoznili školící učebnu vybavenou počítači a dataprojektorem, ve které pod vedením našich i externích lektorů pořádáme školení obsluhy Demusu, CESiku a demonstrace dalších užitečných SW produktů.

V projektu "Národní autority" aktuálně probíhá sestavování a testování datové struktury muzejních autoritních bází, kterou průběžně konzultujeme s profesionály v oblasti knihovnictví. Cílem je uvést co nejdříve do pokusného provozu pilotní realizaci.

David Cigánek

Technické muzeum v Brně – Metodické centrum konzervace

Činnost Technického muzea v Brně – Metodického centra konzervace (TMB-MCK) se v prvních měsících roku 2007 zaměřovala především na pokračování dlouhodobějších projektů. Pracovníci TMB-MCK se podíleli na finálních úpravách Profesionálního etického kodexu konzervátora-restaurátora AMG, také pokračovaly redakční práce na připravované publikaci o konzervování a restaurování předmětů kulturního dědictví z kovu a jejich slitin v rámci pracovní skupiny Kovy při Komisi konzervátorů-restaurátorů a preparátorů AMG. V současné době běží příprava Kurzů preventivní konzervace. Ty budou pro zájemce z řad muzejních pracovníků zahájeny až na podzim tohoto roku. Nepodařilo se totiž získat potřebné finanční krytí.

Pracovníci Kovolitecké experimentální dílny vyhotovili ceny pro vítěze soutěže Gloria musaealis 2006, které byly 17. května slavnostně předány v Národním muzeu.

Bohužel až počátkem června budou rozesílány přihlášky na Konferenci konzervátorů-restaurátorů a preparátorů, která se uskuteční první zářijový týden ve Znojmě. Hlavním důvodem zpoždění bylo dokončování výše zmíněného profesního etického kodexu, protože jeho text bude přílohou pozvánky na konferenci. Ve Znojmě totiž plánujeme diskusi k tomuto materiálu.

Zástupci TMB-MCK se také v březnu 2007 aktivně zúčastnili semináře Plasmochemická metoda v konzervaci ve Středočeském muzeu v Rostkách u Prahy, kde byly prezentovány dosavadní zkušenosti s touto metodou ošetřování. TMB-MCK mělo také zastoupení na 12. Veletrhu muzeí v květnu 2007 v Třebíči, přesněji se prezentovalo na pracovním semináři Muzea a transport.

Ivan Berger

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví, Národní muzeum Praha

Centrum pravidelně aktualizovalo a doplňovalo internetový informační portál eMuzeum, určený pro nejširší domácí muzejní veřejnost. Tento fakt se výrazně projevil i na citelném nárůstu jeho návštěvnosti (internetová adresa www.emuzeum.cz). Výrazně doplněna byla i muzeologická knihovna Centra, která v současnosti čítá přes 120 titulů převážně zahraniční odborné literatury z oblasti muzeologie, prezentace sbírek, výstavnictví a využití digitálních technologií v muzejní sféře. Veškeré tituly jsou široké domácí muzejní veřejnosti volně přístupné v Národním muzeu v Praze (seznam literatury a další informace na www.emuzeum.cz). Z nových přírůstků zmiňme alespoň odborná periodika Museum Practice Magazine a Exhibitionist.

V oblasti prezentační činnosti představili pracovníci Centra na 12. veletrhu muzeí ve dnech 23.–24.5.2007 v Třebíči informační portál eMuzeum. Pracovníci Centra se věnovali i organizaci čtvrtého ročníku Pražské muzejní noci, který je zakončením a vyvrcholením Festivalu muzejních nocí 2007, organizovaného Asociací muzeí a galerií ČR. Pražské muzejní noci se letos účastní celkem 21 pražských muzeí, galerií a dalších kulturních institucí s téměř 50 objekty (více informací o Pražské muzejní noci na <http://praha.muzejninoc.cz>).

CENTRUM PRO PREZENTACI
KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Metodické centrum se věnovalo i intenzivní pedagogické činnosti v oblasti muzeologie a muzejnictví – přednášky na Slezské univerzitě v Opavě a v nástavbovém kurzu Školy muzejní propedeutiky Muzejní výstavnictví AMG.

Pracovníci Centra zároveň publikovali své příspěvky z oboru muzeologie a muzeografie v periodikách *Věstník Asociace muzeí a galerií České republiky* a *Tvar*.

Petr Janeček

Ekofilmy ve vašem muzeu

Videotéka Ministerstva životního prostředí nabízí k zapůjčení řadu pořadů k individuálním projekcím nebo pro nekomerční promítání pro školy a veřejnost. Jedná se o pořady z uplynulého mezinárodního filmového festivalu o životním prostředí, přírodním a kulturním dědictví – EKOFILMu. Pokud máte možnost – využijte této nabídky a obohatte zajímavým způsobem program pro návštěvníky vašeho muzea.

Informace o možnostech výpůjčky vám podá RNDr. Jitka RADOVÁ z Ministerstva životního prostředí, oddělení propagace, audiovizuální tvorba, EKOFILM. Kontakt: Vršovická 65, 100 10 Praha 10, tel. +420 26712 2432, fax. +420 267311496, e-mail: Jitka_Radova@env.cz, ekofilm@env.cz

XXXIII. Mezinárodní filmový festival o životním prostředí, přírodním a kulturním dědictví EKOFILM 2007 se koná 8.–14. října 2007 v Českých Budějovicích a Českém Krumlově.

www.ekofilm.cz

Michal Janiš

Výstava Technického muzea v Brně „Časoměrná zařízení“

Jedním ze základních nehmotných elementů celé planety Země je čas. V postupném vývoji lidské civilizace nabýval na významu a stával se kritériem života a většiny procesů v přírodě i civilizaci. Různá pojetí a poznání časových vazeb vedla k různým představám o čase, které byly základem k vytvoření prvních časoměrných soustav. Lidstvo vynaložilo mnoho snažení ku objevení skutečného principu, jenž byl postupně zbavován božského mýtu a jiných alegorií. První reálnější představy o měření času vznikají pod přímým vlivem cyklických přírodních jevů. Hodnocení cyklického času dokazovaly ve své době i výsledky astronomických pozorování a především objevení pravidelnosti v oběhu nebeských těles. Přesnost měření času se stále zpřesňovala tak, jak postupoval vývoj lidstva ve vědeckých disciplínách jako matematice, astronomii, fyzice a v oborech bankovníctví, obchodu, cestování atd.

Nejpodstatnějším významem připravované výstavy je seznámit odbornou i laickou veřejnost se sbírkovým fondem Technického muzea v Brně (dále jen TMB). Obsah celé výstavy je více vysvětlující než naučný a v neposlední řadě seznamuje návštěvníky s předměty, které nás obklopují v běžném životě. Základní část exponátů lze po vzájemné dohodě půjčitele a vypůjčitele doplnit o sbírkové předměty vypůjčitele.

- Exponáty Technického muzea v Brně
- Návštěvníkům budou prezentovány interaktivní modely základních konstrukcí hodinových mechanismů – černošského kotvového, kolíčkové a setrvačkového kroku.
- Další instalací bude věž kostela s hodinovým mechanismem a rozvody ke třem ciferníkům. Od věžního hodinového stroje je veden signál kardanovými převody k ručkovým strojčkům ciferníků. Tento jednoduchý systém bude na výstavě předveden tak, aby názorně představil návštěvníkům výstavu to, co je skryto lidem za viditelnými ciferníky na pláštích kostelů, továren, škol, zámků, hradů apod.
- Zajímavým exponátem bude mechanický rožeň na principu jícího mechanismu hodin bez kyvadla, který se používal v černých kuchyních na hradech a zámcích v 17. století.
- Na listovacích rámech jsou v českém, anglickém a německém jazyce uvedeny další podrobnější a rozvíjející informace
- Metodické centrum konzervace Technického muzea v Brně se v jedné z vitrín představí komplexní konzervátorskou-restaurátorskou zprávou s fotodokumentací výsledků práce na klasicistních hodinách, výrobce B & H, Paříž, Francie, druhá polovina 19. století.

**Technické
muzeum
v Brně**
Purkyňova 105
612 00 Brno
tel.: 541 421 411

www.technicalmuseum.cz

Předběžné podmínky:

Půjčitel zajišťuje:

- výstavní fondus systém OCTANORM s rezervou pro exponáty vypůjčitele; pro instalaci a demontáž výstavy 3 zaměstnance TMB; matrice doprovodných a propagačních materiálů; exponáty uvedené viz. výše; bodový scénář realizace putovní výstavy

Vypůjčitel zajišťuje:

- výstavní prostory o základním půdorysu cca 150 m² - 200 m²; dozor a lektorskou činnost

nost, institucionální pojištění výstavních prostor během realizace putovní výstavy; při instalaci tři noclehy a při demontáži dva noclehy pro 3 zaměstnance TMB na náklady vypůjčitele; dopravu na další navazující realizaci výstavy; realizaci vernisáže, tiskovou konferenci, tisk doprovodných a propagačních materiálů

Nejkratší doba realizace putovní výstavy „Časoměrná zařízení“ (včetně instalace a demontáže) bude nejméně 12 týdnů.

Kontakty:

Mgr. Petr Nekuza, autor a garant výstavy

e-mail: nekuza@technicalmuseum.cz;

tel.: +420 541421 439; mobil: +420 724 222 795

Ing. Ivo Hubr, vedoucí oddělení Presentace a práce s veřejností

e-mail: hubr@technicalmuseum.cz,

tel.: +420 541 421 454; mobil: +420 724 338 157

Asociace muzeí a galerií České republiky vydala:

Výroční zpráva V. ročníku Národní soutěže muzeí Gloria musaealis 2006

Cena 70,- Kč. Pro členy AMG zdarma.

ISBN: 978-80-86611-20-4

Adresář muzeí a galerií v České republice pro období 2007-2008

Cena: 100,- Kč. Pro členy AMG zdarma.

ISBN: 978-80-86611-18-1

ISSN: 121-9348

Výroční zpráva Asociace muzeí a galerií České republiky za rok 2005.

Cena 20,- Kč. Pro členy AMG zdarma.

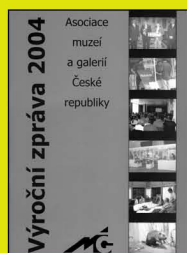
ISBN 80-86611-17-5

Výroční zpráva IV. ročníku Národní soutěže muzeí Gloria musaealis 2005.

Cena 70,- Kč. Pro členy AMG zdarma.

ISBN 80-86611-15-9

Výroční zpráva Asociace muzeí a galerií České republiky za rok 2004.

Cena 20,- Kč. Pro členy AMG zdarma.

ISBN 80-86611-14-0